

Lovforslag nr. L 244. Fremsat den 14. april 1994 af socialministeren (Yvonne Herløv Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension, lov om social bistand og den sociale styrelseslov m.v.

(Tilkendelseskompetence m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 411 af 26. maj 1992, som senest ændret ved lov nr. 1135 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 3, 1. pkt., ændres: »umiddelbart inden« til: »eller i mindst 1/4 af tiden fra det fyldte 15. år til« og efter 1. pkt. indsættes: »Bopælskravet efter 1. pkt. skal være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.«.

2. I § 3, stk. 4, ændres: »socialministeren« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand«.

3. I § 28, stk. 3, nr. 1, ændres: »EF-medlemsstat« til: »EØS-medlemsstat«.

4. I § 33 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Alderen på ansøgningstidspunktet er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes. Er de øvrige betingelser for tilkendelse først opfyldt på et senere tidspunkt, er det alderen på dette tidspunkt, der er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes.«.

5. I § 39 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Omregning, jf. stk. 2, sker med virkning fra den 1. i måneden efter, at kommunalbestyrelsen har modtaget oplysninger om de ændrede forhold. Hvis oplysning om ændrin-

ger, jf. stk. 2, der medfører forhøjelse af pensionen, modtages af kommunalbestyrelsen senere end tidspunktet for ændringen, omregnes pensionen med tilbagevirkende kraft fra tidspunktet for ændringen, dog højst for en periode på 6 måneder fra tidspunktet for modtagelsen af oplysningerne, jf. 1. pkt.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte regler, der sikrer, at kommunalbestyrelsen modtager oplysninger, der har betydning for den årlige fastsættelse og omregning af pensionen.«.

6. I § 41 ophæves stk. 1, og i stedet indsættes:

»Pensionisten skal oplyse kommunalbestyrelsen om forandringer i forhold, der kan forventes at medføre ændringer af pensionen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan afkræve pensionisten oplysninger til brug for beregning og udbetaling af pensionen. Hvis oplysningerne ikke modtages senest 3 måneder fra anmodningen, ophører pensionsudbetalingen helt eller delvis med udgangen af den måned, hvori fristen er udløbet. Pensionsudbetalingen genoptages med virkning fra den 1. i måneden, efter oplysningerne er modtaget. Hvis pensionisten på grund af særlige omstændigheder ikke har mulighed for at fremskaffe oplysningerne inden for den i 1. pkt. nævnte frist, kan fristen forlænges.«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

7. I § 46, stk. 1, 3. pkt., indsættes efter »tidsrum af«: »omkring«.

8. I § 50, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »denne lov«: », herunder afgørelser om tidspunktet for indgivelse af ansøgning, jf. § 20, stk. 1,«.

9. I § 50, stk. 2, ændres i 1. pkt.: »socialministeren efter« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand efter § 3, stk. 4, og«, og i 3. pkt. indsættes efter »principielt«: »eller generel«.

10. I § 50, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »principielt«: »eller generel«.

11. § 50, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Klage over revaliderings- og pensionsnævnets og det sociale ankenævns afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.«.

12. Efter § 50 indsættes:

»§ 50 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns og revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 50, stk. 2, 2. og 3. pkt., stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 50 b. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns eller revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse til ugunst for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 2. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt for perioden før den ændrede afgørelse, med mindre betingelserne i §§ 42 og 43 er opfyldt.«.

13. § 52, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Staten afholder udgifterne til pension til personer, der har fast bopæl i udlandet. Kommunerne afholder dog udgifterne til pension, jf. stk. 1, 2. pkt., indtil udløbet af 6 årsperioden, jf. stk. 3.«.

14. I § 58, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »fysiske«: »eller psykiske«.

15. I § 58, stk. 1, indsættes efter nr. 9 som nyt nr.:

»10) Institutioner under Kriminalforsorgen.«.

Nr. 10 bliver herefter nr. 11.

16. I § 58, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 11, ændres: »nr. 1-9« til: »nr. 1-10«.

17. I § 59, stk. 2, ændres: »og 4« til: » - 5«.

18. I § 62, stk. 1, ændres: »Socialministeren« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand«.

19. § 62, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet, herunder regler om overførsel af kommunernes og revaliderings- og pensionsnævnets kompetence til Direktoratet for Social Sikring og Bistand.«.

20. Efter § 62 indsættes:

»§ 62 a. Kommunalbestyrelsen kan til apotekerne, også i elektronisk form, udlevere oplysninger om navn, personnummer og den personlige tillægsprocent vedrørende personer, der modtager personligt tillæg til dækning af udgifter til medicin efter § 17, stk. 1. Oplysningerne kan udleveres uden samtykke fra den enkelte.

§ 62 b. Socialministeren kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen tillade, at revaliderings- og pensionsnævnets kompetence i sager efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. § 59, stk. 1, og stk. 4-6, overføres til kommunalbestyrelsen. Det er en betingelse for at tillade overførsel af kompetence, at kommunalbestyrelsen nedsætter et socialt koordinationsudvalg, jf. den sociale styrelseslov, kapitel 3. Socialministeren bekendtgør tilladelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. stk. 1, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet. Revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser efter 1. pkt. kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. § 50, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.«.

21. § 65 ophæves.

§ 2

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest æn-

dret ved lov nr. 1134 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 3, indsættes i 2. pkt. efter »principiel«: »eller generel«.

2. I § 15 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Klage over det sociale ankenævns og revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning. Det sociale ankenævn kan dog efter begæring tillægge en klage over en afgørelse efter § 68, og § 83, stk. 1, 2 og 5, opsættende virkning. Formanden for ankenævnet træffer afgørelse herom inden 14 dage efter klagens modtagelse. Formandens afgørelse kan ikke indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Ankestyrelsen kan efter begæring tillægge en klage over en afgørelse efter § 68, § 83, stk. 1, 2 og 5, og § 115, stk. 1 og 2, opsættende virkning. § 6, stk. 6, i lov om Den Sociale Ankestyrelse finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

3. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns, revaliderings- og pensionsnævnets og amtsrådets afgørelse efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 15, stk. 3–8, og § 15 b finder tilsvarende anvendelse.

§ 15 b. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns afgørelse eller revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse til ugunst for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 2. En ydelse, der er iværksat eller udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt for perioden før den ændrede afgørelse, medmindre de almindelige betingelser i § 25 og § 26 er opfyldt.

Stk. 3. Den Sociale Ankestyrelse kan ved afgørelser om støtte til erhvervelse af motorkøretøj efter § 58, stk. 3 og 8, samtidig træffe afgørelse om bortfald af bevilling, opsigelse af lån m.v.«.

4. § 85, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

5. § 85, stk. 3, sidste pkt., ophæves.

6. Efter § 138 b indsættes:

»§ 138 c. Socialministeren kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen tillade, at revaliderings- og pensionsnævnets kompetence til at træffe afgørelse om støtte til iværksættelse af selvstændig virksomhed efter § 44, stk. 1, 1. pkt., jf. § 43, stk. 10 og 11, og om støtte til motorkøretøj efter § 58, stk. 9, 1. pkt., jf. § 58, stk. 3 og 8, overføres til kommunalbestyrelsen. Det er en betingelse for at tillade overførsel af kompetence, at kommunalbestyrelsen nedsætter et socialt koordinationsudvalg, jf. den sociale styrelseslovs kapitel 3. Socialministeren bekendtgør tilladelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser, jf. stk. 1, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet. Revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. § 15, stk. 1, 2. pkt., stk. 4, 1. og 3. pkt., og stk. 8, finder tilsvarende anvendelse.«.

§ 3

I den sociale styrelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 552 af 10. juli 1991, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1079 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, udgår to steder: »og 5«.

2. Kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Sociale koordinationsudvalg

§ 6. En kommunalbestyrelse, der opnår tilladelse til overførsel af kompetence i henhold til § 62 b i lov om social pension og § 138 c i lov om social bistand, skal nedsætte et socialt koordinationsudvalg.

Stk. 2. Udvalget skal sikre samarbejde og udvikling i forbindelse med den forebyggende indsats for personer, der er betinget arbejdsdygtige.

Stk. 3. Udvalget skal

- 1) følge kommunens administration af konstanthjælp, aktivering, revalidering, førtidspension samt ydelser efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, med henblik på rådgivning af kommunalbestyrelsen om sagstilletæggelse og sagsbehandling m.v.,

2) rådgive ved etablering af og udvikling af arbejdstilbud, herunder beskyttet beskæftigelse, og andre aktiverende foranstaltninger, og

3) støtte og medvirke til udvikling af samarbejdet mellem kommunen og samarbejdspartnerne.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver udvalget de oplysninger, der er nødvendige for udvalgets varetagelse af sine opgaver, jf. stk. 2.

Stk. 5. Udvalget afgiver én gang om året en samlet redegørelse til kommunalbestyrelsen. Redegørelsen gives samtidig til det rådgivende udvalg efter § 1, stk. 5, i lov om Den Sociale Ankestyrelse.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter regler om udvalgets sammensætning.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsordenen for udvalget under hensyn til de lokale forhold og udvalgets opgaver.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes udvalgets medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16 i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af udvalget. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, der modtager tillægsvederlag efter § 16 a i den kommunale styrelseslov, borgmestre og magistratsmedlemmer ikke modtager diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning. Udgifterne ved udvalgets virksomhed afholdes af kommunen.

Stk. 9. Kommunalbestyrelser kan oprette det i stk. 1 nævnte sociale koordinationsudvalg i fællesskab. Beslutning om vederlæggelse m.v., jf. stk. 8, træffes af det fælles sociale koordinationsudvalg. Udgifterne ved det fælles udvalgs virksomhed fordeles mellem de deltagende kommuner efter aftale.«.

3. Overskriften til kapitel 5 affattes således:

»Nævn under statsamtet m.v.«.

4. Efter § 18, stk. 1, 3. punktum indsættes som nyt punktum:

»Nævnet er tillige klageinstans for afgørelser efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. § 62 b i lov om social pension samt for afgørelser efter § 43, stk. 10 og 11, og

§ 58, stk. 3 og 8, jf. § 138 c i lov om social bi-stand.«.

§ 4

I lov om Den Sociale Ankestyrelse, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 530 af 13. august 1986, som senest ændret ved lov nr. 1127 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Ankestyrelsen er herunder ved den enkelte sags behandling uafhængig af udtalelser fra det rådgivende udvalg, der er nævnt i stk. 5.«

2. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Ankestyrelsen koordinerer praksis på landsplan og yder herunder vejledning om ankeinstansernes praksis. Ankestyrelsen følger kommunernes, de sociale ankenævns og reva- liderings- og pensionsnævnenes praksis og kan herunder indhente afgørelser af betydning for Ankestyrelsens praksiskoordinering.«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Ankestyrelsen nedsætter til støtte for sin vejledningsvirksomhed et centralt råd- givende udvalg. Socialministeren udpeger ud- valgets formand efter indstilling fra Ankesty- relsen og et medlem efter indstilling fra hen- holdsvis De Samvirkende Invalideorganisatio- ner, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Lands- forening, Sundhedsministeriet, Statsamts- mandsforeningen og Direktoratet for Social Sikring og Bistand.«

Stk. 5 bliver stk. 6.

4. I § 6, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »princi- pel«: »eller generel«.

§ 5

I lov om delpension, jf. lovbe kendtgørelse nr. 226 af 5. april 1991, som senest ændret ved lov nr. 1123 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »princi- pel«: »eller generel«.

2. Efter § 17, stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Klage over det sociale ankenævns

afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.«.

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 17, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns afgørelse til ugunst for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 3. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt, med mindre de almindelige betingelser i § 13 er opfyldt.«.

§ 6

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. april 1992, som senest ændret ved lov nr. 1133 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 3, indsættes efter »myndighed«: » , jf. dog stk. 4«.

2. § 22, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse.«.

3. Efter § 22, stk. 4, indsættes som nye stykker:

»Stk. 5. Klage over det sociale ankenævns afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.

Stk. 6. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt, medmindre de almindelige betingelser i § 24 er opfyldt.«.

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

4. I § 22, stk. 5, der bliver stk. 7, ændres »bestemmelserne« til: »bestemmelsen« og »og 4« udgår, og efter »principiell« indsættes: »eller generel«.

5. I § 22, stk. 6, der bliver stk. 8, indsættes efter 1. pkt.:

»Klage til Ankestyrelsen efter stk. 4, skal indgives inden 4 uger efter, at kommunalbestyrelsen har fået meddelelse om det sociale ankenævns afgørelse.«.

6. I § 22, stk. 6, der bliver stk. 8 ændres i 2. pkt., der bliver til 3. pkt. »5« til: »7«.

§ 7

I lov om inddrivelse af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 631 af 15. september 1986, som senest ændret ved § 10 i lov nr. 399 af 6. juni 1991, ophæves sidste punktum i § 23 a, stk. 1.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1994.

Stk. 2. § 33, stk. 2, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, har virkning for ansøgninger om social pension, hvori der den 1. juli 1994 eller senere træffes afgørelse om tilkendelse af social pension.

Stk. 3. § 58, nr. 10, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 15, jf. § 52, stk. 3, i lov om social pension, har virkning for de personer, der efter flytning fra en kommune vedvarende har haft ophold i institutioner m.v. og for hvem der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke er truffet afgørelse eller afgivet indstilling til revaliderings- og pensionsnævnet om social pension.

Stk. 4. Ansøgninger om social pension efter §§ 14, 16 og 18 og § 44, stk. 1 og 2, i lov om social pension og ansøgninger om hjælp til etablering af selvstændig virksomhed eller erhvervelse af motorkøretøjer efter §§ 43 og 58 i lov om social bistand, som revaliderings- og pensionsnævnet eller det sociale ankenævn har modtaget med indstilling inden det tidspunkt, fra hvilket socialministeren har tilladt at revaliderings- og pensionsnævnets eller det sociale ankenævns kompetence overføres til kommunalbestyrelsen, jf. § 62 b i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 20, og § 138 c i lov om social bistand, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, afgøres af revaliderings- og pensionsnævnet eller det sociale ankenævn.

Stk. 5. Afgørelser om inddrivelse af underholdsbidrag, der er indbragt for Den Sociale Ankestyrelse inden den 1. juli 1994, færdigbehandles af Ankestyrelsen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved Lov nr. 399 af 6. juni 1991 om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v., der trådte i kraft den 1. januar 1992, blev der med henblik på at fremme den aktiverende indsats foretaget en række ændringer, der vedrørte omlægning af refusionssatser, tilkendelseskompetence og ankestruktur.

Der blev ved denne lov indført en fælles refusions-sats for sociale ydelser, der i et vist omfang kan erstatte hinanden, for at tilskynde kommunerne til at vælge aktive ydelser frem for passive ydelser. Det var derved forudsat, at den arbejdsmarkedsrettede indsats, der også var iværksat på andre måder, kunne styrkes. Omlægningen blev sammenkædet med en decentralisering af tilkendelseskompetencen i sager om almindelig og forhøjet almindelig førtidspension, da økonomisk ansvar og kompetence bør følges ad.

Udgangspunktet for behandling af ansøgninger om sociale ydelser, herunder førtidspension, skulle i højere grad være en vurdering af ansøgerens beskæftigelsesmuligheder med henblik på hjælp til selvfor-sørgelse.

Som en følge af den delvise decentralisering af tilkendelseskompetencen, blev ankestrukturen samtidig ændret.

Lovforslaget L 62, der blev behandlet i Folketingsåret 1990/91, indeholdt bl.a. forslag om, at kommunerne skulle have den fulde kompetence til at tilkende førtidspension m.v. samt træffe afgørelse om hjælp til etablering af selvstændig virksomhed eller køb af bil, jf. §§ 43 og 58 i bistandsloven. Under behandlingen af dette forslag, blev der fra flere sider udtrykt betænkelighed ved, at kommunerne på det foreliggende grundlag fik tillagt kompetencen til at træffe afgørelser i sager om tilkendelse af mellemste og højeste førtidspension m.v. Der blev derfor stillet ændringsforslag, således at alene kompetencen til at tilkende forhøjet almindelig og almindelig førtidspension blev lagt ud til kommunerne. Der var i Folketinget bred enighed om, at der først skulle tages endelig stilling til spørgsmålet om tilkendelseskom-

petencen i sager om tilkendelse af mellemste og højeste førtidspension m.v. i folketingssamlingen 1991/92. Grundlaget for Folketingets stillingtagen skulle være et udvalgsarbejde.

Den daværende regering nedsatte derfor i juni 1991 et »Førtidspensionsudvalg«, der bl.a. skulle vurdere og opstille modeller for udlægning af tilkendelseskompetencen for sager vedrørende mellemste og højeste førtidspension m.v. I udvalget deltog repræsentanter for bl.a. De Samvirkende Invalideorganisationer, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen.

Det var hensigten, at udvalget skulle færdiggøre sit arbejde i december 1991 med henblik på lovgivning i foråret 1992. Udvalget kunne imidlertid ikke afslutte sit arbejde før februar 1992, hvorfor tidspunktet for revisionen af bestemmelserne om tilkendelseskompetence m.v. blev udskudt til folketingsåret 1992/93, jf. lov nr. 259 af 17. april 1992.

Ved Lov nr. 350 af 9. juni 1993 blev tidspunktet for revisionen af bestemmelserne om tilkendelse m.v. yderligere udskudt til folketingsåret 1993/94.

Førtidspensionsudvalgets forslag

Førtidspensionsudvalgets forslag fremgår af Rapport fra Førtidspensionsudvalget, Februar 1992 om aktivering, beskæftigelse, førtidspension og myndighedsstruktur.

Udvalget opdelte sit arbejde i 3 områder: Aktivering, forenkling og kompetence. Udvalgets hovedforslag til disse 3 områder var følgende:

Aktivering:

Med henblik på at fremme den beskæftigelsesmæssige indsats over for særligt udsatte grupper foreslog udvalget, at der fastsættes regler om, at der inden for en frist på 3 måneder skulle træffes afgørelse om visitation til

- aktivering
- revalidering

- pension eller anden forsørgelse.

For at sikre kommunerne lettere adgang til viden på områderne, blev det foreslået, at der oprettes et regionalt organ, der i visse tilfælde skulle have kompetence til at træffe afgørelse om visitation. Et rådgivende udvalg med repræsentanter fra invalideorganisationerne og arbejdsmarkedets parter skulle støtte det regionale organ.

Herudover blev det foreslået, at kommunerne så vidt muligt i forbindelse med tilkendelse af helbredsbedinget førtidspension skulle søge at skaffe et passende arbejde til de personer, der har en rest-erhvervsevne. Arbejdsmarkedets parter tilkendegav i den forbindelse, at den overenskomstmæssige adgang til deltidsbeskæftigelse ville blive søgt udvidet for personer, der ufrivilligt må opgive arbejdet p.g.a. sygdom eller arbejdsskade.

Forenkling

Det blev foreslået, at de nuværende 5 former for førtidspension ændres til 3 former, idet en sådan reduktion i antallet af former vil lette sagsbehandlingen. Samtidig skulle forenklingen ses i sammenhæng med udvalgets forslag om aktivering.

Førtidspensionsudvalget pegede også på behovet for i højere grad at lægge et funktionsevnebegreb til grund ved bedømmelsen af ansøgninger om almindelig førtidspension, fremfor det nuværende erhvervsevnetabsbegreb.

Kompetence

Førtidspensionsudvalget foreslog, at kommunerne tillægges den fulde kompetence til at træffe afgørelser om alle former for førtidspension, støtte til etablering af selvstændig virksomhed og køb af bil, at revaliderings- og pensionsnævnene nedlægges, og at klagesager skulle indbringes for de sociale ankenævn. Ankenævnene skulle til gengæld tiltrædes af repræsentanter fra invalideorganisationerne og arbejdsmarkedets parter i sager, der vedrører førtidspension m.v.

Endelig blev det foreslået, at Den Sociale Ankestyrelse i højere grad skulle følge kommunernes praksis og om nødvendigt tage drøftelser eller give henstillinger til alle pågældende kommuner ved afvigende praksis.

Lovforslaget i hovedtræk

Regeringen har nøje overvejet alle Førtidspensionsudvalgets forslag og er i meget vidt omfang enige heri.

Førtidspensionsudvalgets forslag til de tre nævnte områder, aktivering, forenkling og kompetence,

hænger nøje sammen. To kommuner har hidtil som frikommuner haft kompetence til at tilkende mellemste og højeste førtidspension m.v. Selv om erfaringerne fra disse to kommuner er meget positive, mener regeringen, at udlægning af den fulde tilkendelseskompetence bør afvente, at flere kommuner opnår erfaring med at tilkende alle typer af førtidspension m.v. Af denne grund bør udvalgets øvrige forslag afvente, at der træffes beslutning om fuld udlægning af tilkendelseskompetencen. Regeringens beslutning om at udskyde vedtagelsen af Førtidspensionsudvalgets øvrige forslag skal også ses i sammenhæng med, at det er forbundet med betydelige merudgifter at gennemføre disse forslag.

Med dette lovforslag stilles forslag om, at kommuner efter ansøgning kan få tilladelse til at få overført den fulde kompetence til at tilkende alle typer førtidspensioner samt støtte til etablering af selvstændig virksomhed og køb af bil efter bilstandsloven.

Med henblik på at fremme indsatsen for beskæftigelse af bl.a. førtidspensionister med en rimelig rest-erhvervsevne og med henblik på at øge opmærksomheden lokalt om behandling af bl.a. ansøgning om førtidspension foreslås, at kommuner, der får tillagt den fulde kompetence, nedsætter et socialt koordinationsudvalg. Under Den Sociale Ankestyrelse foreslås nedsat et tilsvarende udvalg, der bl.a. kan bistå de lokale udvalg med rådgivning.

Lovforslaget indeholder tillige forslag om lovfæstelse af den klageadgang, som kommunerne har i dag. Folketingets Ombudsmand har imidlertid henstillet til socialministeren at søge tilvejebragt en parlamentarisk stillingtagen til klageadgangen, som han i øvrigt anerkender.

Forslaget indeholder herudover forslag om, at alderen på ansøgningstidspunktet skal være afgørende for, hvilken førtidspension, der kan tilkendes, samt andre forslag til præcisering m.v. af bestemmelser i pensionsloven.

De enkelte forslag

1. Tilkendelseskompetence

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen efter anmodning kan tillægges kompetence til at tilkende højeste og mellemste førtidspension efter pensionslovens § 14, stk. 1 og 2, bilstands- og plejetillæg og invaliditetsydelse efter pensionslovens §§ 16 og 18 samt ændre eller frakende pension efter § 44, stk. 1 og 2. Samtidig tillægges kommunen kompetence til at tilkende støtte til etablering af selvstændig virksomhed og erhvervelse af motorkøretøj efter bilstandslovens §§ 43 og 58.

Det foreslås, at der som betingelse for at få tillagt den fulde tilkendelseskompetence etableres et socialt koordinationsudvalg. Udvalget sammensættes med repræsentation fra fagbevægelsen, arbejdsgiverne, praktiserende læger, erhvervsuddannelserne, invalideorganisationerne og kommunalbestyrelsen. Afhængigt af lokale forhold kan udvalget eventuelt midlertidigt tiltrædes af andre organisationer, personer m.v. Formålet med udvalgets nedsættelse er at koordinere og øge den fælles ansvarlighed og udvikling af mulighederne for forebyggende indsats for personer, der er betinget arbejdsdygtige.

2. Den Sociale Ankestyrelses ansvar for sikring af praksiskoordinering

Med henblik på at sikre praksiskoordinering, bl.a. som følge af forslaget om at flere kommuner kan få tillagt den fulde tilkendelseskompetence, foreslås, at Den Sociale Ankestyrelses forpligtigelse til at vejlede og koordinere praksis udvides. Med henblik på at støtte Ankestyrelsens vejledningsvirksomhed og koordinerende arbejde i relation til kommunerne og de sociale koordinationsudvalg foreslås, at der etableres et uafhængigt rådgivende udvalg under Ankestyrelsen.

Endelig foreslås, at Den Sociale Ankestyrelse som led i den øgede praksiskoordination får kompetence til at optage sager til behandling, hvis disse har generel betydning.

3. Kommunernes klageadgang

Det foreslås at lovfæste kommunernes klageadgang.

4. Øvrige ændringer i pensionsloven m.v.

Lovforslaget indeholder i øvrigt flere, især teknisk betonedede forslag til ændring af pensionsloven m.v.

Ad 1. Tilkendelseskompetence m.v.

Siden 1. januar 1992 har kommunerne medfinansieret alle førtidspensionstyper for pensionister indtil det fyldte 60. år. Kommunerne fik samtidig kompetence til at tilkende almindelig og forhøjet almindelig førtidspension. Afgørelse om mellemste og højeste førtidspension træffes fortsat af revaliderings- og pensionsnævnene.

Førtidspensionsudvalget pegede på, at flere forhold taler for, at den fulde tilkendelseskompetence udlægges til kommunerne. Udvalget fremhævede bl.a. nærhedsprincippet d.v.s., at afgørelsen bør træffes så tæt på borgeren/ansøgeren som muligt, sammenhængen mellem det økonomiske ansvar og

kompetencen, at dobbelt administration undgås ved en fuld kommunal tilkendelseskompetence, og at sagsbehandlingstiden forkortes.

Siden henholdsvis 1989 og 1992 har 2 kommuner haft tilkendelseskompetencen i alle sager om førtidspension. Som nævnt ønsker regeringen, at flere kommuner opnår erfaring med at tilkende alle typer af førtidspension m.v., førend der træffes beslutning om fuld udlægning af tilkendelseskompetencen. Ønsket om yderligere erfaringer skal også ses i sammenhæng med forslaget om, at der oprettes sociale koordinationsudvalg i de kommuner, der får adgang til at tilkende mellemste og højeste førtidspension.

Det foreslås, at socialministeren efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan tillade, at den enkelte kommune får tillagt den fulde førtidspensionskompetence. Det vil sige kompetencen til også at tilkende, frakende og ændre højeste og mellemste førtidspension, invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg. Det er en betingelse for at overføre den fulde kompetence til kommunen, at der etableres et socialt koordinationsudvalg, jf. nedenfor.

Kompetencen til at træffe afgørelse om støtte til etablering af selvstændig virksomhed og erhvervelse af motorkøretøj efter bistandslovens §§ 43 og 58, følger den fulde tilkendelseskompetence i sager om førtidspension.

Der vil blive lagt vægt på, at der opnås variation i størrelse og geografisk spredning af de kommuner, der får tilladelse til at få overført den fulde kompetence.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsens afgørelser i de sager, som kommunen afgør efter tilladelse fra socialministeren, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet/det sociale ankenævn med mulighed for at indbringe disse afgørelser for Den Sociale Ankestyrelse. Herved tilgodeses borgerens retssikkerhed fuldt ud i den enkelte sag samtidig med, at muligheden for praksiskoordinering øges.

Sociale koordinationsudvalg

Med henblik på at skabe baggrund for koordinations, fælles ansvarlighed og udvikling i mulighederne for forebyggende indsats for personer, der er betinget arbejdsdygtige, foreslås det, at der etableres udvalg – benævnt sociale koordinationsudvalg – med repræsentanter for relevante lokale myndigheder og organisationer. Det foreslås, at udvalgene skal etableres i de kommuner, der får den fulde tilkendelseskompetence på førtidspensionsområdet.

Den enkelte kommune er principielt ansvarlig for udvalgets nedsættelse. Men flere kommuner kan af hensyn til nogle af opgavernes tværkommunale karakter efter aftale etablere et fælles udvalg.

Udvalget skal have repræsentation fra fagbevægelsen, arbejdsgiverne, praktiserende læger, erhvervsuddannelserne, invalideorganisationerne og kommunalbestyrelsen. Udvalget kan efter behov indkalde andre personer, organisationer, m.fl. ad hoc.

Kommunerne stiller sekretariatsmæssig bistand til rådighed og afholder i øvrigt udgifterne ved udvalgets virksomhed.

Udvalget skal følge sagsbehandlings- og afgørelsespraksis vedrørende opfølgning af sygedagpenge, kontanthjælp, aktivering, revalidering samt førtidspension. Udvalget har ikke kompetence i enkeltsager.

På denne baggrund skal udvalget kunne forelægge handleplaner og -forslag for kommunalbestyrelserne om ændringer med hensyn til sagstilrettelæggelse/-behandling m.v. eller forhold i øvrigt på det lokale arbejdsmarked. Dette vil især være relevant, hvor praksis på landsbasis set i forhold til den lokale praksis peger på lokale strukturproblemer. Udvalget skal derfor også behandle de principielle spørgsmål, der kan have betydning for den lokale afgørelsespraksis.

Udvalget skal være med til at styrke den fælles faglige indsats for fremskaffelse af nødvendige nye arbejdspladser m.v. Udvalget skal i tilknytning hertil bidrage til at forbedre relationerne mellem kommunen og arbejdsmarkedets parter med henblik på beskæftigelsen i almindelighed og beskyttet beskæftigelse i særdeleshed. På tilsvarende måde skal udvalget bidrage til udvikling af samarbejdet mellem kommunen og uddannelsessektoren samt mellem kommunen og den primære sundhedssektor.

Om vigtigheden af et nært samarbejde med de praktiserende læger skal især peges på, at det har vist sig, at med en større viden fra lægeside om førtidspensionssystemet kan lægeerklæringer udfærdiges inden for kortere tidsrum og med mere præcis og relevant information. Dette vil bl.a. have den fordel, at sagsbehandlingstiden væsentligt ville kunne ned sættes, da der bliver mindre behov for indhentelse af speciallægeerklæringer.

Udvalget skal endvidere fastlægge kvalitetsmål-sætninger ved formulering af mål for indsatsen, for strukturen (arbejdsmarkeds- og forvaltningsmæssigt) o.lign., der styrker aktiveringen af førtidspensionister med en vis erhvervsøve m.fl. Udvalget kan på denne baggrund og med baggrund i den kommunale sagsbehandlings- og afgørelsespraksis overveje, om og hvorledes erhvervsplaner kan forbedre de lokale beskæftigelsesmuligheder. Udvalget kan i den forbindelse foreslå kommunalbestyrelserne, at erhvervsplaner justeres eller revideres.

Udvalget skal fungere som »paraply« og koordinationsforum for projekter/udviklingsaktiviteter for betinget arbejdsdygtige.

Udvalget skal som grundlag for sit arbejde have forelagt oplysninger fra den eller de forvaltninger, der træffer afgørelser på de relevante områder.

Mens det sociale koordinationsudvalg ikke har kompetence i enkeltsager, foreslås, at udvalget kan få de nødvendige oplysninger om sagsstyring, tilrettelæggelse m.v. fra kommunerne, hvis dette har betydning for udvalgets principielle/overordnede drøftelser.

Det foreslås endvidere, at udvalget en gang årligt skal afgive en redegørelse til kommunalbestyrelsen om forholdene inden for udvalgets arbejdsområde. I redegørelsen skal der lægges vægt på samarbejdsrelationer, forebyggende aspekter, og forhold der især har betydning for antallet af sygedagpengemodtagere og antal tilkendelser af førtidspension. Redegørelsen skal derfor indeholde afsnit om relationerne til praktiserende læger og speciallæger, arbejdsmiljøforhold i kommunerne m.v. Endvidere skal der indgå vurderinger af arbejdsmarkedsstruktur og strukturer i øvrigt, der har betydning for de betinget arbejdsdygtiges muligheder for at blive selvforsørgende.

Endelig skal redegørelsen indeholde statistiske basisinformationer vedrørende opfølgning af sager om sygedagpenge, kontanthjælp, aktivering, revalidering samt førtidspension. Udvalgets redegørelse foreslås tillige tilsendt det rådgivende udvalg under Den Sociale Ankestyrelse. Redegørelsen indgår tillige med bl.a. statistiske oplysninger i Ankestyrelsens vurdering af praksis på førtidspensionsområdet.

Ad 2. Den Sociale Ankestyrelsens ansvar for sikring af praksiskoordinering

Den Sociale Ankestyrelsens opgave som principiel klageinstans med adgang til at offentliggøre sine afgørelser i »Sociale Meddelelser« er væsentligt for at sikre en ensartet praksis på landsplan. Regeringen lægger stor vægt på, at der er tillid til, at der i det sociale system i den forbindelse sker ligebehandling af borgerne. Retssikkerhed og koordinering af praksis, skal tillægges afgørende vægt. Regeringen ønsker derfor at intensivere den praksiskoordinerende indsats, der sker gennem Ankestyrelsens antagelse og behandling af principielle sager.

For at sikre Den Sociale Ankestyrelsens mulighed for at varetage denne praksiskoordinerende opgave på et tilstrækkeligt bredt grundlag foreslås det hidtidige grundlag for optagelse af sager til behandling udvidet. Ikke alene spørgsmål af principiel betydning i snævrere forstand, fx sager, der beror på en

konkret lovforklning, men også spørgsmål, der i øvrigt er af generel betydning for retsanvendelsen på området, bør kunne optages til behandling i Den Sociale Ankestyrelse.

Det foreslås derfor, at begrebet »principiell betydning« suppleres med sager af »generel betydning«.

Forslaget vil medføre, at Ankestyrelsen fremover vil kunne antage sager, der – ud over konkret lovforklning

- er egnede til at udstikke retningslinier for et bestemt område
- kan belyse almindelig praksis
- strider imod Ankestyrelsens praksis
- viser væsentlige forskelle i praksis lokalt eller regionalt
- indeholder spørgsmål, som Ankestyrelsen ikke tidligere har taget stilling til, eller hvor ændringer i retsopfattelsen begrundet i fx ændringer i samfundsudviklingen skaber behov for fornyet stillingtagen.

For at opfylde disse målsætninger foreslås det, at Den Sociale Ankestyrelse kan optage sager af generel betydning efter såvel pensionsloven, bistandsloven, delpensionsloven og børnetilskudsloven.

For at støtte den udvidede vejledningsvirksomhed for Ankestyrelsen og for at koordinere arbejdet centralt for de sociale koordinationsudvalg, foreslås der under Ankestyrelsen etableret et rådgivende udvalg med repræsentanter fra bl.a. arbejdsmarkedets parter, invalideorganisationerne og Kommunernes Landsforening. Udvalget kan indkalde andre organisationer/personer ad hoc.

Det rådgivende udvalg skal uafhængigt af Ankestyrelsens øvrige virksomhed kunne afgive udtalelser om de overordnede socialpolitiske spørgsmål, der relaterer sig til disse udvalgs virksomhed, herunder udtale sig om de årlige redegørelser fra disse udvalg.

Det bemærkes, at der gennem de sociale nævns forpligtelse til at vejlede kommunerne efter § 17, stk. 4, i den sociale styrelseslov, også opnås en vis praksiskoordinering.

Ad 3. Kommunernes klageadgang

Det er i dag gældende ret, at kommunerne har klageadgang, uanset at den sociale lovgivning ikke indeholder lovbestemmelser herom. Folketingets ombudsmand anerkender kommunernes ulovhjemlede klageadgang, men har på baggrund af forarbejderne vedrørende bl.a. partsbegrebet til den senere forvaltningslov henstillet en lovgivningsmæssig stillingtagen til spørgsmålet om kommunernes klageret i sociale sager.

Efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om administrativ rekurs omfatter kredsen af kla-

geberettigede kun den eller de, der har været part i sagen i forbindelse med 1. instansens behandling af sagen. I de særlige tilfælde, hvor der kan opstå tvivl om partsstatus, må der navnlig lægges vægt på, hvor væsentlig den pågældendes interesse i sagen er, og hvor nært denne interesse er knyttet til sagens udfald.

En myndighed, der varetager administrationen af en lovgivning, antages ikke uden særlig hjemmel at have forvaltningsretlig stilling som part i sagen på dette lovområde.

Inden for den sociale lovgivning varetages administrationen af kommunerne, og kommunerne kan derfor ikke antages allerede at have forvaltningsretlig partsstatus fra det tidspunkt, hvor sagerne rejses. Kommunerne må anses for først at have partsstatus i klagesagen fra det tidspunkt, da kommunernes klage indgives. En kommune, der indbringer en afgørelse for Den Sociale Ankestyrelse, vil således have partsstatus under Ankestyrelsens behandling af sagen.

Regeringen har med forslaget om at lovfæste kommunernes klageadgang lagt vægt på kommunernes interesse i afgørelserne i sociale sager. Kommunerne kan i dag indbringe afgørelser fra de sociale ankenævne til Den Sociale Ankestyrelse som 2. klageinstans, i det omfang afgørelserne er af principiell betydning. Kommunerne kan også indbringe revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser for Den Sociale Ankestyrelse som 1. klageinstans. Afgørelserne vedrører bistandsloven, lov om social pension, lov om delpension, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børnefamilieydelse.

Efter bistandsloven er en række afgørelser henlagt til det særlige børn- og unge-udvalg (lov nr. 501 af 24. juni 1992). Det nu foreliggende lovforslag berører ikke disse afgørelser, hvor der gælder særlige regler med hensyn til klage, opsættende virkning og domstolsprøvelse.

Kommunerne har en væsentlig retlig interesse i en klageadgang i forbindelse med klagesystemets regulering af praksis på det sociale område. Kommunerne har herved mulighed for at medvirke til at der fastlægges af en ensartet praksis.

Kommunerne har endvidere en væsentlig interesse i at kunne indbringe afgørelser efter den sociale lovgivning for en højere instans, idet kommunerne i betydelig grad deltager i finansieringen af de sociale ydelser. Kommunerne har således også en væsentlig økonomisk interesse som følge af medfinansieringen.

Samtidig med forslaget om lovfæstelse af kommunernes klageadgang foreslås visse forvaltningsretlige retssikkerhedsgarantier i forhold til borgeren lovfæstet. Der henvises til de følgende afsnit.

Det bemærkes, at der ikke sker ændringer i en myndigheds mulighed for at udsætte virkningen af egne afgørelser, indtil en klageinstans har truffet afgørelse.

Opsættende virkning af en klage

Efter almindelige forvaltningsretlige regler kan fuldbyrdelsen af en afgørelse udsættes af 1. instansen og klageinstansen på parternes begæring, indtil klageinstansens afgørelse foreligger. En ansøger kan således umiddelbart blive afskåret fra at opnå den ret, som underinstansen har givet pågældende.

Inden for den sociale lovgivning antages det, at en klage over en afgørelse om løbende ydelser som fx pension og kontanthjælp ikke kan tillægges opsættende virkning. Dette indebærer, at den løbende ydelse udbetales, når det sociale ankenævn har truffet sin afgørelse herom, indtil Den Sociale Ankestyrelse måtte træffe en anden afgørelse. Der henvises til afsnittet neden for om ændrede afgørelser til ugunst for borgeren.

Det antages tillige, at klage over afgørelser om éngangsydelser som fx hjælp til enkeltudgifter efter bistandsloven og personlige tillæg efter lov om social pension kan tillægges opsættende virkning af såvel de sociale ankenævn, revaliderings- og pensionsnævn som Den Sociale Ankestyrelse. Imidlertid antages det også, at en klageinstans' afgørelse får virkning over for borgerne straks. Det er således en del af borgerens retssikkerhed, at borgeren får den ret, som enten det sociale ankenævn som 1. klageinstans eller revaliderings- og pensionsnævnet som 1. instans eller 1. klageinstans har tillagt pågældende. Den Sociale Ankestyrelse har efterfølgende mulighed for at ændre afgørelsen og dermed praksis, som da får fremtidig virkning for andre borgere og kommuner.

I forbindelse med lovfæstelsen af kommunernes klageadgang findes det derfor hensigtsmæssigt at lovfæste, at fuldbyrdelsen af afgørelser om ydelser, der forfalder på én gang, ved en klage ikke kan udskydes, indtil klageinstansens afgørelse foreligger.

For så vidt angår klage over afgørelser om indflytning i institutioner m.v. efter bistandsloven foreslås det endvidere lovfæstet, at borgeren kan begære, at der tillægges en klage opsættende virkning. En flytning kan være en meget indgribende foranstaltning, hvor det kan være rimeligt, at klageinstansen efterprøver afgørelsen, inden borgeren eventuelt skal flytte.

Ændring til ugunst for borgeren

Efter § 9 i lov om Den Sociale Ankestyrelse kan Ankestyrelsens afgørelser gå ud på afvisning, stad-

fæstelse, ophævelse eller ændring af den påklagede afgørelse, og Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande. Dette indebærer, at Den Sociale Ankestyrelse kan træffe en hvilken som helst afgørelse, der må betragtes som den rigtige i den konkrete situation, selv om klageren måtte ønske en anden afgørelse. Det må nok antages, at de forskellige muligheder for en afgørelse, som Den Sociale Ankestyrelse har, næppe indeholder andet, end hvad der måtte være gældende efter almindelige forvaltningsretlige principper.

I de tilfælde, hvor Den Sociale Ankestyrelse finder, at betingelserne for at modtage en social ydelse ikke er til stede, foreslås det, at Ankestyrelsen samtidig med, at der træffes en afgørelse til ugunst for borgeren, træffer afgørelse om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen. Tilsvarende foreslås det præciseret, at Ankestyrelsen ved afgørelse om støtte til erhvervelse af motorkøretøj samtidig træffer afgørelse om bortfald af et eventuelt bevilget og udnyttet lån. Endelig foreslås det, at Den Sociale Ankestyrelsens hidtidige praksis om, at en ydelse, der senere frakendes, alene kan kræves tilbagebetalt, hvis lovgivningens almindelige betingelser er opfyldt, lovfæstes.

Ad 4. Øvrige ændringer i pensionsloven

Lovforslaget indeholder i øvrigt enkelte andre forslag, herunder især teknisk betonedde forslag til præcisering eller justering af bestemmelser i pensionsloven.

Alder på ansøgningstidspunktet

Forhøjet almindelig/almindelig førtidspension tilkendes med virkning fra afgørelsestidspunktet. Efter de gældende regler tilkendes forhøjet almindelig førtidspension til personer under 60 år og almindelig førtidspension tilkendes personer over 60 år. Det er alderen på afgørelsestidspunktet, der er afgørende for, om der kan tilkendes en forhøjet almindelig eller en almindelig førtidspension.

Sagsbehandlingstiden for personer, der søger førtidspension kort tid før det 60. år, kan derfor få afgørende indflydelse på pensionens størrelse, idet en pension tilkendt før det 60. år udbetales med et førtidsbeløb. Sagsbehandlingstiden i de enkelte sager er varierende afhængig af omfanget af det materiale, der skal indhentes til belysning af sagen. Det foreslås derfor af hensyn til en ligebehandling af pensionsansøgere, at det er alderen på ansøgningstidspunktet, der lægges til grund ved tilkendelsen, hvis de øvrige betingelser for tilkendelse af pension i øvrigt er opfyldt på dette tidspunkt. Såfremt de øvrige betingel-

ser for tilkendelse først er opfyldt på et senere tidspunkt, er det alderen på dette tidspunkt, der er afgørende for hvilken pension, der kan tilkendes.

Efterregulering af pension

Folketinget vedtog den 1. marts 1994 dagsordensforslag nr. D 38, hvori Folketinget opfordrede regeringen til at forbedre pensionisternes rettigheder ved at sikre pensionisterne ret til at få efterreguleret pensionen med tilbagevirkende kraft i op til 6 måneder ved ændring i indkomstforhold m.v. og herudover i videst muligt omfang sikre en løbende automatisk registrering hos de sociale myndigheder af ændringer i forhold, der har betydning for beregning af sociale pensioner.

Som opfølgning af denne dagsorden er der i lovforslaget foreslået indført en hjemmel til at omregne pensionen med tilbagevirkende kraft i op til 6 måneder på grundlag af ændringer, der medfører forhøjelse af pensionsudbetalingen. I sammenhæng hermed er der i lovforslaget medtaget forslag om udvidelse af pensionisters oplysningspligt, som indebærer, at pensionister også skal oplyse kommunalbestyrelsen om ændringer, der kan medføre en større pensionsudbetaling.

Der foreslås desuden indsat en bemyndigelsesbestemmelse for socialministeren til at fastsætte nærmere regler, der sikrer, at forvaltningen, der administrerer sociale pensioner modtager oplysninger, der har betydning for den årlige fastsættelse og omregning af pensionen.

Behandling af sager vedrørende førtidspension m.v. for personer, der har fast bopæl i udlandet

Med henblik på at lette administrationen for kommunerne vedrørende sager om social pension for personer, der har fast bopæl i udlandet, og for at lette kommunikationen mellem danske myndigheder og personer der har bopæl i udlandet/udenlandske myndigheder foreslås det, at socialministeren kan fastsætte nærmere regler om varetagelse af administrationen af pension for disse personer. Der vil herefter blive fastsat regler om, at kommunernes og revaliderings- og pensionsnævnenes kompetence i sager der vedrører pension til personer, der har fast bopæl i udlandet overføres til Direktoratet for Social Sikring og Bistand.

Direktoratet skal varetage de tilsvarende opgaver, som kommunerne varetager for pensionister med bopæl her i landet. Revaliderings- og pensionsnævnet under Direktoratet vil få overført den kompetence, som revaliderings- og pensionsnævnen har i dag vedrørende personer med fast bopæl i udlandet.

Andre ændringer

- Socialministeren kan når særlige omstændigheder gør sig gældende tillade, at retten til pension bevarer for personer, der tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt pension. Det foreslås, at kompetencen til at træffe afgørelse i disse sager overføres til Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand.
- Det foreslås, at kommunerne får adgang til at udlevere pensionisters navn, personnummer og personlige tillægsprocent til apotekerne for de pensionister, der modtager personligt tillæg til dækning af medicinudgifter. Forslaget vil medføre en lettelse for pensionisterne, kommunerne og apotekerne.
- Bopælskommuneforpligtelsen foreslås udvidet til også at omfatte ophold i Kriminalforsorgens institutioner.
- Det foreslås, at muligheden for at medtage en tilkendt pension til udlandet lempes for borgere med dansk indfødsret. Lempelsen har betydning for yngre førtidspensionister, der ikke har haft fast bopæl i Danmark i 10 år mellem det fyldte 15. år og indtil det tidspunkt, hvorfra pension ydes.
- Det foreslås endvidere præciseret, at kommunernes afgørelse af tidspunktet for indgivelse af ansøgning om social pension kan indbringes for det sociale ankenævn.

Økonomiske konsekvenser

Lempelse af adgangen til at medtage en tilkendt pension til udlandet

Der skønnes kun at være ubetydelige økonomiske konsekvenser forbundet med forslaget om lempelse af reglerne for at medtage en tilkendt pension under bopæl i udlandet.

Alder på ansøgningstidspunktet afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes.

De økonomiske konsekvenser af at gøre ansøgningstidspunktet bestemmende for, hvilken pension der kan tilkendes, skønnes på grundlag af tilkendesstatistikken for 1990-92 at medføre en statslig merudgift på ca. 2,5 mill. kr. i 1994. For BO-årene skønnes den statslige merudgift til 7 mill. kr. i 1995, 12 mill. kr. i 1996 og 16 mill. kr. i 1997. Når balancepunktet er nået i år 2001 anslås den statslige merudgift at udgøre i størrelsesordenen 33 mill. kr. (PL-1994).

Forslaget har ingen konsekvenser for det økonomiske forhold mellem staten og kommunerne.

Kommunernes klageadgang

Der skønnes ikke at være økonomiske konsekvenser forbundet med forslaget om lovfæstelse af kommunernes klageadgang.

Efterregulering af pension

Det er ikke muligt præcist at skønne over de økonomiske konsekvenser af at give pensionisterne mulighed for at få reguleret pensionen med tilbagevirkende kraft, idet det ikke kan fastslås i hvor stort omfang, der i dag er pensionister, der først på et senere tidspunkt henvender sig til kommunen i forbindelse med egen eller ægtefælles indtægtsnedgang. Det skønnes imidlertid, at merudgifterne ved at indføre en efterreguleringsordning vil udgøre i størrelsesordenen 20 mill. kr. årligt.

De offentlige merudgifter af forslaget anslås i 1994 til 10 mill. kr. og fra 1995 og frem til 20 mill. kr. årligt.

Forslaget vil blive forhandlet med de berørte kommunale parter.

Omlægning af udbetaling af social pension til pensionister bosat i udlandet.

Forslaget om en omlægning af udbetalingen af pension til pensionister bosat i udlandet vil medføre en finansieringsomlægning af de personlige tillæg til pensionister i udlandet, som vil betyde en ændret byrdefordeling mellem staten og kommunerne. Med den foreslåede stramning af fristen for indberetning af oplysninger til brug for beregning og udbetaling af pension, hvor pensionen endvidere vil kunne bortfalde i tilfælde, hvor pensionisten ikke overholder anmodningsfristen, skønnes forslaget samlet at medføre en mindre besparelse.

Forslaget vil blive forhandlet med de berørte kommunale parter.

Samlede økonomiske konsekvenser

Lovforslaget skønnes at ville medføre en offentlig merudgift på 12,5 mill. kr. i 1994. For BO-årene anslås merudgiften til 27 mill. kr. i 1995, 32 mill. kr. i 1996 og 36 mill. kr. i 1997. På balancetidspunktet i år 2001 forventes merudgiften at udgøre i størrelsesordenen 53 mill. kr. (PL-1994).

Merudgifterne skønnes i begrænset omfang at blive modsvaret af besparelsen ved den foreslåede omlægning af udbetaling af social pension til pensionister bosat i udlandet.

De kommunaløkonomiske konsekvenser af forslaget vil blive forhandlet med de berørte kommunale parter.

Administrative konsekvenser

Med lovforslaget vil der følge en række mindre administrative justeringer og omlægninger. Det er ikke muligt præcist at beregne konsekvenserne i form af mer- eller mindreforbrug af ressourcer på alle områder.

Tilkendelseskompetence m.v.

I kommuner, der får tillagt den fulde tilkendelseskompetence i førtidspensionssager m.v., vil kommunerne i modsætning til i dag skulle træffe afgørelse i sager om højeste og mellemste førtidspension m.v. Det medfører i princippet ingen forskel i anvendelse af ressourcer i forhold til i dag, hvor sagerne skal være færdigbehandlede inden indstilling til revaliderings- og pensionsnævnene.

Samlet set forventes omlægningen ikke at medføre behov for ansættelse af yderligere personale i de kommuner, der får tillagt den fulde tilkendelseskompetence.

Revaliderings- og pensionsnævnene træffer i dag afgørelse som 1. instans i sager, hvor kommunerne ikke har kompetencen til at træffe afgørelse samt afgørelse i klagesager, hvor kommunerne har truffet afgørelse som 1. instans. En udlægning af den fulde tilkendelseskompetence til nogle kommuner, vil medføre, at revaliderings- og pensionsnævnet ikke skal træffe afgørelse som 1. instans. Nævnet skal derimod kunne behandle klager over de kommunale førtidspensionsafgørelser som ankeinstans. Revaliderings- og pensionsnævnene, der får frigjort ressourcer som følge af lovforslaget, forudsættes at anvende disse ressourcer til styrkelse af vejledningen til de kommuner, der får tillagt den fulde tilkendelseskompetence.

Samlet set forventes omlægningen ikke at medføre ændringer i personaleantallet i revaliderings- og pensionsnævnene.

Den Sociale Ankestyrelses ændrede opgaver

Efter forslaget vil Den Sociale Ankestyrelse fortsat være den endelige administrative ankeinstans i sager om mellemste og højeste førtidspension m.v., som kommunerne træffer afgørelse i som 1. instans efter tilladelse af socialministeren. I modsætning til i dag skal disse ankesager dog behandles som 2. instans ankesager.

Antallet af sager, der vil kunne indbringes for Ankestyrelsen udvides, idet Ankestyrelsen ud over principielle sager får kompetence til at optage sager af generel betydning. Efter lovforslaget skal Ankestyrelsen endvidere fremover være forpligtet til at følge udviklingen i kommunernes tilkendelsesprak-

sis og varetage aktiv praksiskoordinerende funktion på landsplan. Endelig vil Ankestyrelsen få yderligere opgaver om ankeinstans som følge af den del af lovforslaget, der vedrører pensionsudbetaling, personligt tillæg og tilkendelseskompetence vedrørende pensionister med bopæl i udlandet. Under hensyn til ressourceforbruget ved de forskellige nye opgaver skønnes det, at årsværksforbruget i Ankestyrelsen vil blive forøget med ca. 21 årsværk i 1995, hvoraf de 1,5 årsværk, svarende til en lønudgift på 0,5 mill. kr., modsvares af mindredgifter i revaliderings- og pensionsnævnene samt de sociale ankenævne som følge af bortfald af ankesager. Etableringsudgifterne anslås til ca. 4 mill. kr. Driftsudgifterne skønnes i en overgangsperiode at udgøre i størrelsesordenen 4,7 mill. kr. De samlede administrative merudgifter i Ankestyrelsen som følge af forøgelsen anslås dermed til 8,7 mill. kr. i 1994. Fra 1995 og frem skønnes Ankestyrelsens merudgifter årligt at udgøre ca. 11,8 mill. kr., heraf 6,5 mill. kr. i lønudgifter.

Samlet skønnes forslaget at medføre statslige merudgifter på 8,7 mill. kr. i 1994 og 10,9 mill. kr. i 1995 og frem.

Kommunernes klageadgang

Det medfører ikke administrative konsekvenser at lovfæste kommunernes klageadgang.

Efterregulering af pension

Indførelse af regler om efterregulering af social pension vil medføre et vist administrativt merarbejde i kommunerne.

Omlægning af udbetaling af social pension til pensionister bosat i udlandet

De samlede årlige merudgifter i Direktoratet for Social Sikring og Bistand ved at overføre kommunernes kompetence vedrørende tilkendelse og administration af pension for personer bosat i udlandet anslås til ca. 10,2 mill. kr., heraf 7,7 mill. kr. i lønudgifter svarende til ca. 26,1 årsværk, hvoraf ressourcer svarende til 2,8 årsværk modsvares af mindredgifter i revaliderings- og pensionsnævnene. Etableringsudgifterne anslås til i alt ca. 2,1 mill. kr. I en overgangsperiode vil der være driftsudgifter på 1,6 mill. kr., heraf 12 mill. kr. i lønudgifter.

Forslaget skønnes samlet at medføre en merudgift på 3,7 mill. kr. i 1994 og 8,7 mill. kr. i 1995 og frem.

Da omlægningen aflaster den kommunale administration vil forslaget indgå i de samlede forhandlinger med de kommunale organisationer om lovforslaget.

Samlede administrative konsekvenser.

De samlede administrative konsekvenser af forslaget skønnes at medføre en merudgift i 1994 på 12,4 mill. kr. I årene fra 1995 og frem skønnes den årlige administrative merudgift til 19,6 mill. kr.

De administrative konsekvenser for kommunerne af forslaget vil blive forhandlet med de berørte kommunale parter.

Lovforslagets samlede udgiftsvirkning

Lovforslaget skønnes samlet at medføre en merudgift for det offentlige på 24,9 mill. kr. i 1994. For BO-årene skønnes merudgifterne til 46,6 mill. kr. i 1995, 51,6 mill. kr. i 1996 og 55,6 mill. kr. i 1997. Når balancepunktet er nået omkring år 2001 anslås de samlede offentlige merudgifter at udgøre i størrelsesordenen 72,6 mill. kr. (PL-1994).

Forslaget skal forhandles med de berørte kommunale parter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Pensionister kan efter de gældende regler medtage en tillagt pension til udlandet, hvis de har dansk indfødsret, og har haft fast bopæl i Danmark i mindst 10 år efter det fyldte 15. år. Det er endvidere en betingelse, at bopælskravet skal være opfyldt umiddelbart, inden pensionen tilkendes. Pensionister, der får tilkendt pension, inden de fylder 25 år, eller pensionister, der inden for de sidste ti år, inden pensionen tilkendes, har haft en bopælsperiode i udlandet, har således ingen mulighed for på noget tidspunkt at kunne opfylde denne 10-årsregel. Det foreslås derfor, at kravet om 10 års fast bopæl i Danmark lempes, således at pensionister kan medtage pensionen til udlandet, hvis de enten har haft bopæl i Danmark i mindst 1/4 af tiden fra det fyldte 15. år, og indtil pensionen tilkendes, eller hvis de har haft fast bopæl i Danmark i mindst 10 år efter det fyldte 15. år, og indtil pensionen tilkendes. Bopælskravet skal i begge tilfælde være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Til nr. 2

Det foreslås, at socialministerens kompetence til i særlige tilfælde at tillade, at retten til pension bevarer for personer, der tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt pension, overføres til Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand med ankeadgang til Den Sociale Ankestyrelse. Danmark har via det internationale samarbejde forpligtet sig til at sik-

re borgerne mindst én ankemulighed. Dette efterleves med forslaget.

Til nr. 3

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 4

Alderen på ansøgningstidspunktet skal efter forslaget være afgørende for hvilken pensionstype, der kan tilkendes, såfremt betingelserne for at tilkende pension i øvrigt er opfyldt på dette tidspunkt. Hvis betingelserne for at tilkende pension først er opfyldt på et senere tidspunkt, vil det være alderen på dette senere tidspunkt, der lægges til grund.

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter gældende regler fastsættes pensionen hver 1. januar på grundlag af den seneste årsopgørelse. Pensionen omregnes i løbet af året, hvis indtægtsgrundlaget ændres mere end rent midlertidigt, eller hvis der sker en ændring i pensionistens personlige forhold, der medfører ændring i pensionens størrelse. Omregning sker som udgangspunkt fra den 1. pensionsudbetaling efter, at pensionisten har oplyst kommunen om de ændrede forhold. Denne omregning sker for alle pensionens bestanddele.

I forslaget til pensionslovens § 39, stk. 3, foreslås en præcisering af den gældende regel om, at omregning af pension sker med virkning fra den første i måneden efter ændringen er sket og kommunalbestyrelsen har modtaget meddelelse herom. Herudover foreslås, at der indføres hjemmel til, at omregning, der medfører forhøjelse af pensionen, kan ske med tilbagevirkende kraft i indtil 6 måneder fra det tidspunkt, hvor oplysninger om ændringer, der danner grundlag for forhøjelsen, modtages i kommunalbestyrelsen. Da personlige tillæg kun ydes som supplerende hjælp i særlige tilfælde, omregnes den personlige tillægsprocent kun for fremtiden. Efter forslaget efterreguleres pensionen fortsat ikke i tilfælde, hvor ændringen medfører en nedsættelse af pensionen.

I forslaget til pensionslovens § 39, stk. 4, foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse, der giver socialministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler, der sikrer, at kommunen modtager oplysninger, der har betydning for den årlige fastsættelse og omregning af pensionen. Den nærmere udformning af disse regler afventer et udvalgsarbejde i Kommunernes Landsforening, hvor såvel skattemyndigheder og de sociale myndigheder er repræsenteret. Udvalget undersøger bl.a. mulighederne for, at de soci-

ale pensioner kan beregnes på grundlag af mere aktuelle oplysninger om økonomiske forhold m.v., herunder om der kan ske automatisk videregivelse til de sociale myndigheder af oplysninger, der har betydning for beregning af pension, fx om ægtefællens overgang til efterløn.

Til nr. 6

Efter de gældende regler om oplysningspligt skal pensionister kun oplyse om ændringer i forhold, der kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af pensionen. Under hensyntagen til intentionerne om, at pensionister skal have beregnet pension på så rigtigt et grundlag som muligt, foreslås det, at pensionister forpligtes til også at oplyse kommunalbestyrelsen om ændringer i deres økonomiske eller personlige forhold, der formodes at medføre en højere pensionsudbetaling. Reglerne om tilbagebetaling af pension berøres ikke af disse ændringer.

Det foreslås endvidere, at det i pensionsloven præciseres, at pensionister kan pålægges selv at fremskaffe oplysninger til brug for beregning m.v. af pensionen. Det foreslås endvidere, at der indføres hjemmel til, at den del af pensionen, som skal udbetales på grundlag af de ønskede oplysninger, bortfalder, hvis pensionisten ikke fremskaffer oplysningerne.

Efter de gældende regler afkræves pensionister bosat i udlandet en leveattest samt oplysninger om indtægtsforhold til brug for beregning af pension. Disse oplysninger kan dokumenteres af offentlige myndigheder, herunder skattemyndighederne i bopælslandet. Oplysningerne kan dog undtagelsesvis også dokumenteres eller attesteres af andre. Den pensionsudbetalende myndighed vurderer i hvert enkelt tilfælde, hvilke oplysninger, der skal afkræves og hvilken form for dokumentation, pensionisten skal fremskaffe.

Pensionsudbetalingen bortfalder, hvis de ønskede oplysninger ikke modtages inden 3 måneder. Den pensionsudbetalende myndighed kan dog forlænge fristen for afgivelse af oplysninger, hvis det skønnes, at særlige forhold gør, at det ikke er muligt for pensionisten at overholde fristen. Fristen kan eksempelvis forlænges – eller eventuelt helt bortfalde – hvis den pensionsudbetalende myndighed har stillet krav om, at oplysningerne skal dokumenteres eller attesteres af en myndighed i bopælslandet, og det viser sig, at denne myndighed ikke kan dokumentere eller attestere de ønskede oplysninger.

Til nr. 7

Ændringen er redaktionel.

F.t.l. vedr. social pension m.m.

Til nr. 8

Det foreslås, at det i loven præciseres, at kommunalbestyrelsens afgørelser om tidspunktet for indgivelse af ansøgning om pension kan indbringes for det sociale ankenævn.

Til nr. 9

Som en konsekvens af forslaget om, at kompetencen til at behandle sager efter forordning nr. 1408/71 og overenskomster med andre stater overføres fra socialministeren til Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand, foreslås at klager over Direktoratets afgørelser indbringes for Den Sociale Ankestyrelse.

Med forslaget om at overføre kompetencen til at tillade at pension kan medtages til udlandet til Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand, jf. bemærkningerne til nr. 1, er der med forslaget samtidig sikret at en afgørelse herom, kan indbringes for Ankestyrelsen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 10.

Til nr. 10

For at sikre Den Sociale Ankestyrelses mulighed for at varetage den praksiskoordinerende opgave på et tilstrækkeligt bredt grundlag foreslås det hidtidige grundlag for optagelse af sager til behandling udvidet, således at ikke alene spørgsmål af principiel betydning i snævrere forstand, fx sager, der beror på en konkret lovforklaring, men også spørgsmål, der i øvrigt er af generel betydning for retsanvendelsen på området, kan optages til behandling i Den Sociale Ankestyrelse. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

I forslaget præciseres, at klage over en afgørelse efter lov om social pension ikke kan tillægges opsættende virkning. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

I forslaget til § 50 a, foreslås det at kommunernes ret til at påklage afgørelser efter denne lov præciseres. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

I forslaget til § 50 b, stk. 1, foreslås det præciseret, at der skal fastsættes et tidspunkt for ophør af ydelserne, når der træffes ankeafgørelse til ugunst for borgerne. Der henvises til bemærkningerne til forslaget vedrørende bistandslovens § 15 b.

I forslaget til § 50 b, stk. 2, foreslås det, at der ikke kan ske tilbagebetaling, med mindre de almindelige

betingelser er opfyldt, når en tilkendt pension ændres eller bortfalder.

Til nr. 13

Ændringen skal ses i sammenhæng med overførsel af kommunernes kompetence til Direktoratet for Social Sikring og Bistand for personer, der bor i udlandet. Der henvises til bemærkningerne til nr. 19.

Til nr. 14

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 15

Ved lov nr. 275 af 6. maj 1993 blev pensionslovens regel om, at det er den tidligere bopælskommune, der administrerer og afholder den kommunale andel af udgiften til pensionen, udvidet, således at den nu omfatter alle relevante opholdssteder/institutioner efter bistandsloven m.v.

Kriminalforsorgens institutioner (fængsler, anstalter, arresthuse og pensioner) er ikke omfattet af denne bestemmelse, hvorfor kommuner, der har sådanne institutioner beliggende, anses for bopælskommune og derfor, skal administrere og finansiere en eventuel social pension for personer med ophold i institutionen. Dette kan medføre store udgifter til social pension for disse kommuner, og det foreslås derfor, at § 58 udvides til også at omfatte institutioner under Kriminalforsorgen. Det betyder, at det er den tidligere bopælskommune, der skal administrere og finansiere pensionen for personer med ophold i institutioner under Kriminalforsorgen.

Til nr. 16

Forslaget er en konsekvensændring.

Til nr. 17

Det foreslås, at det præciseres, at også kommunerne kan træffe afgørelse om, at pension kan bevares i indtil 3 måneder efter tidspunktet, fra frakendelse.

Til nr. 18

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget om, at Socialministeriets opgaver vedrørende administration i sager om ret til pension efter EF-forordningen, nordisk konvention m.v. er overflyttet til Direktoratet for Social Sikring og Bistand.

Til nr. 19

Med forslaget om overførsel af kommunernes kompetence til Direktoratet for Social Sikring og Bistand i sager om social pension for personer, der har

fast bopæl i udlandet, lettes kommunerne for administration i sager, der kan være vanskelige at behandle. Det er fx i disse sager mere vanskeligt at indhente oplysninger til belysning af sagen, ligesom der kan opstå sproglige vanskeligheder. Det er derfor hensigtsmæssigt at samle administrationen ét sted, som i forvejen har erfaringer med kontakt til pensionister og myndigheder i udlandet. Det kan forventes, at der herved opnås en større effektivitet i sagsbehandlingen. Forslaget vil endvidere medføre en letelse for de personer med fast bopæl i udlandet, som ansøger om eller allerede får udbetalt en social pension, idet det for denne persongruppe herefter alene er nødvendigt at henvende sig til eller have kontakt med Direktoratet.

Det foreslås at Direktoratets afgørelser kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse.

Det foreslås endvidere, at staten finansierer pensionen til alle pensionister bosat i udlandet, dog således at staten først afholder udgiften til pension efter udløbet af 6-årsperioden, jf. pensionslovens § 52. Tager pensionisten senere ophold i Danmark, skal bopælskommunen medfinansiere førtidspensionen efter de almindelige regler.

Til nr. 20

§ 62 a

For at lette administrationen af udbetaling af personlige tillæg til pensionisters udgifter til medicin, foreslås det at kommunerne får hjemmel til at udlevere oplysninger til apotekerne om den personlige tillægsprocent, (den procent, der fastsættes afhængigt af pensionistens ekstrairndtægter, og som anvendes ved beregning af personligt tillæg), for de pensionister, der modtager personligt tillæg til dækning af udgifter til medicin. Udlevering af oplysningerne kan ske uden pensionistens samtykke.

Forslaget medfører, at apoteket kan beregne tillægget, uanset om pensionisten eller dennes pårørende har medbragt medicinkort. Forslaget medfører en lettelse for både pensionisterne, apotekerne og kommunerne.

Det er i forslaget præciseret, at oplysningerne også kan udleveres i elektronisk form.

§ 62 b

Det foreslås, at socialministeren får bemyndigelse til at tillade, at kommunalbestyrelsen efter anmodning kan få overdraget den fulde kompetence til at træffe afgørelse i sager efter pensionslovens § 14, stk. 1, 2 og 6, § 18 og § 44, stk. 1 og 2.

Det er efter forslaget en betingelse for overførsel af den fulde kompetence, at kommunalbestyrelsen

nedsætter et socialt koordinationsudvalg. Der henvises til de almindelige bemærkninger herom.

Det foreslås, at socialministeren bekendtgør den enkelte kommunes tilladelse i Lovtidende. Det vil af bekendtgørelsen fremgå, at tilladelsens nærmere indhold vil kunne indhentes hos kommunalbestyrelsen, som ligeledes skal drage omsorg for, at borgerne i kommunen informeres om tilladelsens betydning. Det sikres herved, at borgerne kan gøre sig bekendt med tilladelsen og indholdet heraf.

Det foreslås at afgørelser der træffes af kommunalbestyrelsen efter pensionslovens § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet. Nævnets afgørelse kan herefter indbringes for Den Sociale Ankestyrelse på tilsvarende måde som de afgørelser, der træffes af revaliderings og pensionsnævnet, som 1. instans. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Bestemmelsen foreslås ophævet. Overgangsbestemmelsen finder ikke længere anvendelse.

Til § 2

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne i § 1, nr. 10.

Til nr. 2

Det antages, at en klage over en afgørelse efter den sociale lovgivning kan tillægges opsættende virkning, således at fuldbyrdelsen af afgørelsen udsættes, indtil klageinstansens afgørelse foreligger. Det antages dog, at dette alene gælder for éngangsydelser. En afgørelse vedrørende en løbende ydelse antages at medføre, at ydelsen udbetales, indtil en klageinstans eventuelt ændrer ydelsen eller bringer den til ophør.

Det foreslås derfor i forslaget til affattelse af bistandslovens § 15, stk. 7, at det i forbindelse med lovfæstelsen af kommunernes klageadgang tillige lovfæstes, at der kun for visse afgørelser efter den sociale lovgivning kan tillægges en klage over en afgørelse opsættende virkning.

Indflytning i plejehjem og beskyttet bolig efter bistandslovens § 83, stk. 1 og 2, herunder også i en anden kommune, medfører som regel opgivelse af hidtidig bolig. Det foreslås derfor, at en afgørelse om indflytning kan udsættes, indtil klageinstansen har behandlet klagen.

Der kan kun gennemføres krav om flytning fra plejehjem og beskyttet bolig efter bistandslovens § 85, stk. 5, hvis kravet støttes på forhold, der kan side-

stilles med en af de opsigelsesgrunde, der er nævnt i lejelovens kap. XIII. For at give beboerne beskyttelse mod uønsket fraflytning, indtil en endelig afgørelse foreligger, foreslås det også, at en klage over en afgørelse vedrørende denne bestemmelse kan tillægges opsættende virkning.

Tilsvarende foreslås det, at der indføres en mulighed for, at der kan tillægges klage over en afgørelse efter bistandslovens § 68 opsættende virkning. Disse afgørelser om for eksempel indflytning i eller fraflytning fra et bofællesskab m.v. kan have de samme konsekvenser for den pågældende som på plejehjemområdet, og muligheden for, at en klage over en afgørelse kan tillægges opsættende virkning, bør således ikke afskæres.

Det samme gør sig gældende i forbindelse med afgørelser vedrørende ophold i institution efter § 112, og bestemmelsen omfatter derfor også mulighed for at tillægge en klage over en afgørelse efter § 115, stk. 1 og 2, opsættende virkning.

Efter forslaget kan en afgørelse om opsættende virkning fra det sociale ankenævn ikke indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Dette gælder også i de tilfælde, hvor Den Sociale Ankestyrelse måtte anse sagen for principiel eller generel.

De afgørelser, hvor klagen ikke tillægges opsættende virkning, vil efter hidtil praksis kunne indbringes for de centrale klageinstanser med henblik på dels en prøvelse af afgørelsens rigtighed, dels en fastlæggelse af retsansvarende i kommunerne.

Den særlige adgang, der efter § 128, stk. 3, er tilagt chefen for Den Sociale Ankestyrelse med hensyn til opsættende virkning, berøres ikke af den foreslåede bestemmelse.

Der sker heller ikke ændringer i myndighedernes mulighed for at udsætte virkningen af egne afgørelser, indtil en klageinstans har truffet afgørelse.

Til nr. 3

Forslaget til bistandslovens § 15 a angiver lovfæstelsen af den klageadgang, som kommunerne i dag har ifølge langvarig praksis. Kommunen kan indbringe det sociale ankenævns, amtsrådets og revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser for Den Sociale Ankestyrelse. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen fastslår, at alle afgørelser efter bistandsloven, der træffes af det sociale ankenævn kan indbringes af kommunalbestyrelsen for Den Sociale Ankestyrelse i de sager, som Den Sociale Ankestyrelse finder er af principiel eller generel betydning. Forslaget berører ikke de afgørelser, som børn- og

unge-udvalget træffer. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Forslaget til bestemmelsen i bistandslovens § 15 b præciserer virkningen af, at der træffes en afgørelse til ugunst for borgeren. Det er i den sociale lovgivning forudsat, at de sociale klageinstanser kan træffe en hvilken som helst afgørelse. Efter § 9 i lov om Den Sociale Ankestyrelse kan en afgørelse gå ud på en afvisning, ophævelse eller ændring af den påklagede afgørelse. Ankestyrelsen kan endvidere hjemvise sagen til fornyet behandling eller henvise sagen til en myndighed, der ikke tidligere har truffet afgørelse i sagen. Endelig er Ankestyrelsen ikke bundet af parternes påstande. Det foreslås derfor, at i de tilfælde, hvor Den Sociale Ankestyrelse træffer en afgørelse, der er til ugunst for borgeren, skal Ankestyrelsen samtidig træffe afgørelse om ophørsterminen for den løbende ydelse, der ændres eller ophører for ansøgeren.

I de tilfælde, hvor Ankestyrelsen ændrer eller bringer en ydelse til ophør, fastslås det endvidere, at tilbagebetalingskrav for ydelser, der er udbetalt eller iværksat i perioden frem til Ankestyrelsens afgørelse, kun kan rejses efter de almindelige bestemmelser om tilbagebetaling, jf. bistandslovens §§ 25 og 26.

Det bemærkes, at indenrigsministeren den 2. februar 1994 har fremsat forslag til lov om ændring af lov om social bistand (L 189), som indebærer, at der i bistandsloven indsættes en ny § 15 a om klage over Dansk Flygtningshjælps afgørelser til de sociale ankenævne. Da forslaget er under behandling, vil der senere blive fremsat ændringsforslag vedrørende redaktionelle ændringer og ændret betegnelse for bestemmelsen.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring præciserer, at beboere i beskyttede boliger som hidtil betaler for boligen fra indflytningstidspunktet. I overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for de nye regler om udbetaling af pension til beboere i plejehjem m.v., foreslås det endvidere, at samme regel finder anvendelse for beboere i § 79-plejehjem og i § 112-institutioner, således at betalingen for boligen – i lighed med hvad der gælder for betalingen for el og varme og øvrige ydelser samt for ophold i ældreboliger – sker fra indflytningstidspunktet.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ændring i § 2, nr. 4.

Til nr. 6

Forslaget til affattelse af bistandslovens § 138 c, stk. 1 skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 20, idet revaliderings- og pensionsnævnets kompetence i sager om støtte til etablering af selvstændig virksomhed efter bistandslovens § 43 og i sager om støtte til erhvervelse af motorkøretøj efter bistandslovens § 58 samtidig med overførsel af kompetence vedrørende lov om social pension overføres til kommunalbestyrelsen. Det er en betingelse for overførsel af kompetence, at kommunalbestyrelsen nedsætter et socialt koordineringsudvalg. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Forslaget til stk. 2 indebærer, at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser i sager om støtte til etablering af selvstændig virksomhed efter bistandslovens § 43 og støtte til erhvervelse af motorkøretøj efter § 58, indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet, og at nævnets afgørelse kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Efter frikommunelovens forsøgsbestemmelser, der for visse forsøgs vedkommende er forlænget til 31. december 1995, kan kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 43 indbringes for det sociale ankenævn som normalt sidste instans, men således at Den Sociale Ankestyrelse kan behandle principielle sager. Baggrunden herfor er, at kommunalbestyrelsen i forvejen besidder indsigt i erhvervsmæssig revalidering. Efter frikommuneloven kan afgørelser efter § 58 indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet, som besidder den fornødne ekspertise. Den Sociale Ankestyrelse kan optage sager efter § 43 og § 58 til principiel behandling. Afgørelser i førtidspensionssager kan derimod indbringes for Den Sociale Ankestyrelse, uanset om de er principielle. I forbindelse med den foreslåede bestemmelse om kommunalbestyrelsens kompetence i disse sager foreslås det, at klageadgangen gøres ensartet således, at såvel afgørelser efter bistandslovens § 43 og § 58 som efter pensionslovens § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16 og § 18 kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet og Den Sociale Ankestyrelse.

Til § 3

Til nr. 1

Ændringerne er redaktionelle som følge af vedtagelsen af lov nr. 399 af 6. juni 1991 om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v. (Omlægninger af regler om tilkendelse af førtidspension, refusionssatser og ankestrukturen m.v.)

Til nr. 2

I forslaget fastlægges det sociale koordinationsudvalgs opgaver og beføjelser. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger.

Det forudsættes, at flere kommuner kan arbejde sammen om opgaven med at etablere et fælles udvalg, der dækker et for de pågældende kommuner naturligt område. I givet fald er det en forudsætning, at alle de pågældende kommuner har fået tilladelse til overførsel af fuld tilkendelseskompetence vedrørende førtidspension m.v. Med etablering af et fælles udvalg for flere kommuner opnås et større befolkningsunderlag med flere arbejdspladser end i enkelte, især små kommuner. En mere varieret erhvervsstruktur og en bredere repræsentation af fx frivillige, sociale og andre organisationer kan også præge de fælleskommunale udvalg i forhold til udvalget, der etableres for én kommune.

Det sociale koordinationsudvalg er et lokalt administrativt udvalg. Udvalget er en selvstændig forvaltningsmyndighed, som er omfattet af forvaltningslovens regler om at indhente og videregive oplysninger til andre forvaltningsmyndigheder.

Det foreslås, at udvalget til belysning af kommunens administration inden for udvalgets område kan indhente oplysninger fra kommunalbestyrelsen af betydning for udvalgets varetagelse af sine opgaver. Udvalget kan ikke behandle enkeltsager.

Det foreslås i § 6, stk. 5, og § 6, stk. 6, at socialministeren fastsætter regler for udvalgets sammensætning, og at kommunalbestyrelsen fastsætter forretningsordenen for udvalget.

Til nr. 3

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 4

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslaget om at revaliderings- og pensionsnævnet som klageinstans skal kunne behandle alle kommunale afgørelser vedrørende tilkendelse af førtidspension samt afgørelser vedrørende støtte til selvstændig virksomhed og støtte til erhvervelse af motorkøretøj. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Som nævnt i de almindelige bemærkninger foreslås der nedsat et centralt rådgivende udvalg, der kan udtale sig om overordnede socialpolitiske spørgsmål.

Med forslaget præciseres Ankestyrelsens uafhængighed af det rådgivende udvalg.

Til nr. 2

Det foreslås, at Ankestyrelsen som led i en opprioritering af det praksiskoordinerende arbejde kan indhente konkrete afgørelser i anonymiseret form. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger om ankestyrelsens praksiskoordinering.

Til nr. 3

Der henvises til de almindelige bemærkninger vedrørende nedsættelsen af udvalget.

Til nr. 4

Forslaget er en konsekvens af forslagene om at give Den Sociale Ankestyrelse adgang til at optage sager af såvel generel som principiel betydning til behandling.

§ 5

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Til nr. 2

I forslaget præciseres, at klage over en afgørelse efter lov om delpension ikke kan tillægges opsættende virkning. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

I forslaget til affattelse af delpensionslovens § 17 a, stk. 1, præciseres at kommunalbestyrelsen kan indbringe de sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. Det præciseres samtidig i forslaget til delpensionslovens § 17 a, stk. 2, at klageinstansens ændring eller ophævelse af en tilkendt delpension ikke kan medføre, at der kan kræves tilbagebetaling af en allerede udbetalt ydelse.

§ 6

Til nr. 1-6

I § 22 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag er indsat nyt stk. 4, 5 og 6. I stk. 4 lovfæstes kommunernes ret til at påklage afgørelser efter denne lov. Af stk. 5 fremgår, at ankenævnets afgørelse ikke kan gives opsættende virkning som følge af en klage. Stk. 6 fastsætter, at en afgørelse fra Ankestyrelsen til ugunst for borgeren ikke skal have tilbagevirkende kraft med den konsekvens, at allere-

de udbetalte ydelser skal tilbagebetales, medmindre lovens almindelige bestemmelser om tilbagebetaling er opfyldt. Der henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Ændringerne, der her er foreslået foretaget i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, får tilsvarende gyldighed for afgørelser truffet efter lov om en børnefamilieydelse, jf. lovbestemt afgørelse nr. 666 af 16. august 1993, dog med undtagelse af afgørelser om skattepligt. § 5, stk. 2, i lov om en børnefamilieydelse henviser til børnetilskudslovens klageregler. Kommunerne har således med forslaget også en fortsat klageadgang over afgørelser om ret til børnefamilieydelse, bortset fra afgørelser om skattepligt, efter reglerne i børnetilskudsloven.

Det er ikke i børnetilskudsloven nødvendigt at fastsætte en særlig bestemmelse om ophørstermin i tilfælde af ankeafgørelse til ugunst for borgeren, idet lovens generelle ophørsbestemmelse finder anvendelse. Af børnetilskudslovens § 10 fremgår, at børnetilskud udbetales sidste gang for det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet ophører. Udbetalingen af den løbende ydelse skal således standses med virkning fra det første kvartal efter, at Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, at betingelserne ikke er opfyldt og retten til ydelsen dermed ikke er til stede. Tilsvarende ophørsbestemmelse findes i § 6, stk. 2, i lov om en børnefamilieydelse.

Det foreslås samtidig, at den nuværende § 22, stk. 4 ophæves. Forslaget vil indebære, at det af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg udøvede skøn over evnen til tilbagebetaling efter § 21, skal kunne indbringes for Det Sociale Ankenævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner. Forslaget er en konsekvens af lov nr. 399 af 6. juni 1991 om ændring af den sociale styrelseslov m.v., hvorefter der blev nedsat et socialt ankenævn for Københavns og Frederiksberg kommuner på linje med nedsættelsen af et socialt ankenævn i hvert amt. Med forslaget sikres en ensartet ankestruktur på dette område over hele landet.

Til § 7

Forslaget er en konsekvensrettelse i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 399 af 6. juni 1991 om lov om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v. Det foreslås, at afgørelser efter inddrivelsesloven fra Københavns og Frederiksberg Kommuner i lighed med afgørelser fra de øvrige kommuner kan indbringes for Det Sociale Ankenævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Til § 8

Til stk. 1

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. juli 1994. Kommunalbestyrelsen får hermed mulighed for i god tid at anmode om tilladelse til overførsel af kompetence, og til at nedsætte et socialt koordinationsudvalg, såfremt kommunen fx ønsker kompetencen overført ved et årsskifte, fx fra den 1. januar 1995.

Det foreslås, at pensionisternes ret til at få omregnet deres pension med tilbagevirkende kraft træder i kraft den 1. juli 1994 således, at der kan ske omregning af pensioner med tilbagevirkende kraft i op til 6 måneder for de pensionister, der anmoder om omregning efter ikrafttrædelsen.

Til stk. 2

Det foreslås, at det i sager, hvori der inden den 1. juli 1994 er ansøgt om social pension, og hvori der den 1. juli 1994 eller senere træffes afgørelse om tilkendelse af social pension, er alderen på afgørelsetidspunktet, der er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes, jf. § 33, stk. 2, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4.

Til stk. 3

Det foreslås, at udvidelsen af pensionslovens § 58, jf. § 52, har virkning for personer, for hvem der på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke er truffet afgørelse eller afgivet indstilling til revaliderings- og pensionsnævnet om social pension, og som efter flytning fra en kommune vedvarende har haft ophold i en af de institutioner m.v., der er omfattet af pensionslovens § 58 samt pensionslovens § 58, stk. 1, nr. 10, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 15.

Til stk. 4

Det foreslås, at de sager der er modtaget i de sociale nævn, på det tidspunkt, fra hvilket socialministeren har tilladt overførsel af kompetence til kommunalbestyrelsen, færdigbehandles i henholdsvis revaliderings- og pensionsnævnet og det sociale ankenævn.

Til stk. 5

Det foreslås, at sager om inddrivelse af underholdsbidrag, der er indbragt for Ankestyrelsen den 1. juli 1994, færdigbehandles af Ankestyrelsen.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 411 af 26. maj 1992, som senest ændret ved lov nr. 1135 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 3, 1. pkt., ændres: »umiddelbart inden« til: »eller i mindst 1/4 af tiden fra det fyldte 15. år til« og efter 1. pkt. indsættes: »Bopælskravet efter 1. pkt. skal være opfyldt umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.«

2. I § 3, stk. 4, ændres: »socialministeren« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand«.

§ 3. Retten til pension er betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller her på dansk skib.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke personer med dansk indfødsret, som er fyldt 67 år, og som har haft fast bopæl her i riget i mindst 30 år mellem det fyldte 15. og det fyldte 67. år.

Stk. 3. Personer med dansk indfødsret, som tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt pension, bevarer retten til pension, hvis de efter det fyldte 15. år har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Er ansøgningen indgivet efter det fyldte 67. år, skal bopælskravet være opfyldt ved det fyldte 67. år.

Stk. 4. Når særlige omstændigheder taler for det, kan socialministeren tillade, at retten til pension bevares for personer, der tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt pension.

Stk. 5. Retten til at modtage pension i udlandet efter stk. 2, 3 og 4 omfatter pensionens grundbeløb, invaliditetsbeløb, erhvervsudyg-tighedsbeløb, førtidsbeløb, tillæg efter §§ 16, 17 og 69-72 og indvaliditetsydelse.

3. I § 28, stk. 3, nr. 1, ændres: »EF-medlemsstat« til: »EØS-medlemsstat«.

§ 28. — — —

Stk. 3. Til indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 2 foretages følgende fradrag og tillæg:

- 1) Fradrag for skattepligtig pension efter denne lov og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en EF-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning nr. 1408/71 samt for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension.
- 2) Socialministeren fastsætter nærmere regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i nr. 1, der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradrages.
- 3) Pension udbetalt efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fradrages.
- 4) Tillæg for fiktiv indtægt af beløb, hvormed pensionisten har forringet sin økonomiske stilling ved bortgivelse eller lignende dispositioner i løbet af de seneste 10 år. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler herom.
- 5) Ophørsstøtte efter lov om ophørsstøtte til jordbrugere og lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere fradrages.

4. I § 33 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Alderen på ansøgningstidspunktet er afgørende for, hvilken pension der kan til-

kendes. Er de øvrige betingelser for tilkendelse først opfyldt på et senere tidspunkt, er det alderen på dette tidspunkt, der er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes.«

§ 33. Pension udbetales månedvis forud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om pension, og at lovens betingelser er opfyldt. Pension efter § 14, stk. 3, kan dog tidligst udbetales fra den 1. i måneden efter, at der er truffet afgørelse om pension.

5. I § 39 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Omregning, jf. *stk. 2*, sker med virkning fra den 1. i måneden efter, at kommunalbestyrelsen har modtaget oplysninger om de ændrede forhold. Hvis oplysning om ændringer, jf. *stk. 2*, der medfører forhøjelse af pensionen, modtages af kommunalbestyrelsen senere end tidspunktet for ændringen, omregnes pensionen med tilbagevirkende kraft fra tidspunktet for ændringen, dog højst for en periode på 6 måneder fra tidspunktet for modtagelsen af oplysningerne, jf. 1. pkt.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte regler, der sikrer, at kommunalbestyrelsen modtager oplysninger, der har betydning for den årlige fastsættelse og omregning af pensionen.«

§ 39. Pensionen fastsættes hver 1. januar på grundlag af indtægten opgjort efter §§ 27-29.

Stk. 2. Pensionen omregnes i løbet af året,

- 1) hvis indtægtgrundlaget ændres mere end rent midlertidigt og en beregning på grundlag af den forventede fremtidige indtægt fører til en ændring af pensionens størrelse, eller
- 2) hvis der sker en ændring af de personlige forhold, som har betydning for pensionens størrelse.

6. I § 41 ophæves *stk. 1*, og i stedet indsættes:

»§ 41. Pensionisten skal oplyse kommunalbestyrelsen om forandringer i forhold, der kan forventes at medføre ændringer af pensionen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan afkræve pensionisten oplysninger til brug for beregning og udbetaling af pensionen. Hvis oplysningerne ikke modtages senest 3 måneder fra anmodningen, ophører pensionsudbetalingen helt eller delvis med udgangen af den måned, hvori fristen er udløbet. Pensionsudbetalingen genoptages med virkning fra den 1. i måneden, ef-

ter oplysningerne er modtaget. Hvis pensionisten på grund af særlige omstændigheder ikke har mulighed for at fremskaffe oplysningerne inden for den i 1. pkt. nævnte frist, kan fristen forlænges.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

§ 41. Pensionisten skal oplyse kommunalbestyrelsen om forandringer i forhold, der kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af pensionen.

Stk. 2. Pensionisten skal oplyse om flytning. Ved flytning til en anden kommune her i landet skal henvendelse om fortsat udbetaling ske til tilflytningskommunen.

7. I § 46, *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »tidsrum af« : »omkring«.

§ 46. Indsættes en person til strafafsoning, eller andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til dom, udbetales pensionen, herunder bistands- og plejetillæg, indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor strafafsoning påbegyndes. Dette gælder også varetægtsfængsling. Er der rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af 3 måneder efter, at strafafsoningen er påbegyndt, kan den pågældende dog af pensionen få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lign. Under varetægtsfængsling kan perioden nævnt i 3. pkt. forlænges. Efterfølges varetægtsfængslingen ikke af en domfældelse, efterbetales den del af pensionen, der ikke er udbetalt under varetægtsfængslingen.

8. I § 50, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »denne lov« : »herunder afgørelser om tidspunktet for indgivelse af ansøgning, jf. § 20, stk. 1,«.

9. I § 50, *stk. 2*, ændres i *1. pkt.*: »socialministeren efter« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand efter § 3, stk. 4, og«, og i *3. pkt.* indsættes efter »principielt« : »eller generel«.

10. I § 50, *stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »principielt« : »eller generel«.

11. § 50, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Klage over revaliderings- og pensionsnævnets og det sociale ankenævns afgø-

relser kan ikke tillægges opsættende virkning.«.

§ 50. Kommunalbestyrelsens afgørelser om ret til ydelser efter denne lov kan påklages til det sociale ankenævn. Afgørelser om pension efter § 14, stk. 3, påklages dog til revaliderings- og pensionsnævnet.

Stk. 2. Afgørelser om ret til ydelser efter denne lov truffet af revaliderings- og pensionsnævnet eller af socialministeren efter § 62 kan påklages til Den Sociale Ankestyrelse. Revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser, der stadfæster kommunens afgørelser om pension efter § 14, stk. 3, kan dog ikke påklages til anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sådan sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 3. Det sociale ankenævns afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 4. Klage til det sociale ankenævn, revaliderings- og pensionsnævnet og Den Sociale Ankestyrelse skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til ankestyrelse om optagelse af en sag til behandling efter stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, 2. pkt., skal indgives inden for samme tidsfrist. Det sociale ankenævn, revaliderings- og pensionsnævnet og Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af fristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af henholdsvis formanden for det sociale ankenævn, formanden for revaliderings- og pensionsnævnet og chefen for Ankestyrelsen.

Stk. 5. Afgørelser truffet af socialministeren efter § 3, stk. 4, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 6. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klagesager.

Stk. 7. Skatteministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser om indtægtsgrundlaget efter § 28, stk. 1, nr. 1-2.

Stk. 8. Hypotekbankens afgørelser efter § 72 a kan indbringes for finansministeren.

12. Efter § 50 indsættes:

»§ 50 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns og revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 50, stk. 2, 2. og 3. pkt., stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 50 b. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns eller revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse til ugunst for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 2. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt for perioden før den ændrede afgørelse, med mindre betingelserne i §§ 42 og 43 er opfyldt.«.

13. § 52, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Staten afholder udgifterne til pension til personer, der har fast bopæl i udlandet. Kommunerne afholder dog udgifterne til pension, jf. stk. 1, 2. pkt., indtil udløbet af 6 års perioden, jf. stk. 3.«.

§ 52. — — —

Stk. 4. Staten afholder udgifterne til pension efter udløbet af 6-års-perioden, hvis pensionisten tager fast bopæl i udlandet, eller hvis pension tilkendes efter § 59, jf. § 57, til personer, der ikke har fast bopæl her i riget. Hvis pensionisten ikke har haft fast bopæl her i riget, afholder staten udgifterne til pension.

14. I § 58, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »fysiske«: »eller psykiske«.

15. I § 58, stk. 1, indsættes efter nr. 9 som nyt nr.:

»10) Institutioner under Kriminalforsorgen.«.

Nr. 10 bliver herefter nr. 11.

16. I § 58, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 11, ændres: »nr. 1-9« til: »nr. 1-10«.

§ 58. En kommune bevarer pligten efter § 57 for de personer, der får tilkendt pension eller modtager pension, og som er optaget eller optages i en af følgende institutionstyper m.v. i en anden kommune:

1) Almindelige og særlige plejehjem og be-

skyttede boliger efter bistandslovens § 79 og § 112, stk. 2.

- 2) En ældrebolig efter lov om boliger for ældre og personer med handicap, en ældreegnet almennyttig bolig i medfør af lov om boligbyggeri eller en ældreegnet byfornyet bolig i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring, når optagelse er sket i medfør af § 11, stk. 2, eller § 83, stk. 2 og 3, i lov om social bistand.
- 3) Institutioner for personer med vidtgående fysiske handicap efter bistandslovens § 112, stk. 1.
- 4) Opholdssteder for børn og unge efter bistandslovens § 66.
- 5) Pleje i private hjem eller ophold i bofællesskab for personer med vidtgående fysisk eller psykisk handicap efter bistandslovens § 68.
- 6) Døgnophold efter bistandslovens § 68 a, jf. §§ 66 og 96.
- 7) Døgninstitutioner for børn og unge efter bistandslovens § 96.
- 8) Ophold i forsorgshjem og andre institutioner efter bistandslovens § 105.
- 9) Alle institutioner under sygehusvæsenet.
- 10) Ophold i bolig, bofællesskab m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med ophold i institution m.v. efter nr. 1-9.

17. I § 59, stk. 2, ændres: »og 4« til: » - 5«.

§ 59. — — —

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betingelserne m.v. efter stk. 1, nr. 1, 3 og 4, er opfyldt i sager om førtidspension efter § 14, stk. 3.

18. I § 62, stk. 1, ændres: »Socialministeren« til: »Chefen for Direktoratet for Social Sikring og Bistand«.

19. § 62, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet, herunder regler om overførsel af kommunernes og revaliderings- og pensionsnævnenes kompetence til Direktoratet for Social Sikring og Bistand.«

§ 62. — — —

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 anvendes ikke på afgørelser efter § 17.

20. Efter § 62 indsættes:

»§ 62 a. Kommunalbestyrelsen kan til apotekerne, også i elektronisk form, udlevere oplysninger om navn, personnummer og den personlige tillægsprocent vedrørende personer, der modtager personligt tillæg til dækning af udgifter til medicin efter § 17, stk. 1. Oplysningerne kan udleveres uden samtykke fra den enkelte.

§ 62 b. Socialministeren kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen tillade, at revaliderings- og pensionsnævnets kompetence i sager efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. § 59, stk. 1, og stk. 4-6, overføres til kommunalbestyrelsen. Det er en betingelse for at tillade overførsel af kompetence, at kommunalbestyrelsen nedsætter et socialt koordinationsudvalg, jf. den sociale styrelseslov, kapitel 3. Socialministeren bekendtgør tilladelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. stk. 1, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet. Revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser efter 1. pkt. kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. § 50, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.«

21. § 65 ophæves.

§ 65. Til personer, som indtil den 1. januar 1984 har modtaget laveste invalidepension, og som fra denne dato overgik til at modtage pension efter § 3, stk. 3, i lov om invalidepension og førtidspension m.v., udbetales et afløsningsbeløb af samme størrelse som invaliditetsbeløbet til en enlig efter § 49, stk. 1, nr. 6, i denne lov. Afløsningsbeløbet fratrækkes i grundbeløbet, der herefter kun kan udbetales med det beløb, der overstiger afløsningsbeløbet. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis den pågældende får udbetalt førtidsbeløb efter § 13, nr. 3, i denne lov.

Stk. 2. Ønsker ægtefællen til en pensionist, der den 1. januar 1984 modtager eller får ret til hustrutillæg med fuldt beløb, ikke at overgå til selvstændig pension efter § 3, stk. 5, i lov nr. 248 af 8. juni 1983 eller § 4, stk. 1, i lov nr. 249 af samme dato, kan hustrutillægget fortsat udbetales efter henholdsvis §§ 4 og 5 i de nævnte love.

§ 2

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992, som senest ændret ved lov nr. 1134 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 3, indsættes i 2. pkt. efter »principiell«: »eller generel«.

Stk. 3. Det sociale ankenævns afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

2. I § 15 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Klage over det sociale ankenævns og revaliderings- og pensionsnævnets afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning. Det sociale ankenævn kan dog efter begæring tillægge en klage over en afgørelse efter § 68, og § 83, stk. 1, 2 og 5, opsættende virkning. Formanden for ankenævnet træffer afgørelse herom inden 14 dage efter klagens modtagelse. Formandens afgørelse kan ikke indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Ankestyrelsen kan efter begæring tillægge en klage over en afgørelse efter § 68, § 83, stk. 1, 2 og 5, og § 115, stk. 1 og 2, opsættende virkning. § 6, stk. 6, i lov om Den Sociale Ankestyrelse finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

3. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns, revaliderings- og pensionsnævnets og amtsrådets afgørelse efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 15, stk. 3-8, og § 15 b finder tilsvarende anvendelse.«

§ 15 b. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns afgørelse eller revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse til ugunst for ansøgeren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 2. En ydelse, der er iværksat eller udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt for perioden før den æn-

drede afgørelse, medmindre de almindelige betingelser i § 25 og § 26 er opfyldt.

Stk. 3. Den Sociale Ankestyrelse kan ved afgørelser om støtte til erhvervelse af motorkøretøj efter § 58, stk. 3 og 8, samtidig træffe afgørelse om bortfald af bevilling, opsigelse af lån m.v.«.

4. § 85, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

5. § 85, stk. 3, sidste pkt., ophæves.

§ 85. ---

Stk. 2. Beboere i plejehjem betaler et beløb for boligen, der beregnes med udgangspunkt i de med driften af boligerne forbundne omkostninger med et tillæg, der sættes i relation til ejendomsværdien. Herudover indgår beboernes indtægter ved fastsættelsen af betalingen. Betaling for boligen opkræves med virkning fra udgangen af den måned, der følger efter indflytningsmåneden. Betaling for en bolig i et plejehjem er ikke omfattet af lov om leje.

Stk. 3. Betaling for el og varme svarer til omkostningerne. For øvrige ydelser fastsættes betalingen som for personer i eget hjem. Betaling for ydelser efter 1. og 2. pkt. sker fra indflytningstidspunktet.

6. Efter § 138 b indsættes:

»§ 138 c. Socialministeren kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen tillade, at revaliderings- og pensionsnævnets kompetence til at træffe afgørelse om støtte til iværksættelse af selvstændig virksomhed efter § 44, stk. 1, 1. pkt., jf. § 43, stk. 10 og 11, og om støtte til motorkøretøj efter § 58, stk. 9, 1. pkt., jf. § 58, stk. 3 og 8, overføres til kommunalbestyrelsen. Det er en betingelse for at tillade overførsel af kompetence, at kommunalbestyrelsen nedsætter et socialt koordinationsudvalg, jf. den sociale styrelseslovs kapitel 3. Socialministeren bekendtgør tilladelsen.«

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser, jf. stk. 1, kan indbringes for revaliderings- og pensionsnævnet. Revaliderings- og pensionsnævnets afgørelse kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. § 15, stk. 1, 2. pkt., stk. 4, 1. og 3. pkt., og stk. 8, finder tilsvarende anvendelse.«.

§ 138 c. (ophævet).

§ 3

I den sociale styrelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 552 af 10. juli 1991, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1079 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, udgår to steder: »og 5«.

Stk. 2. Københavns kommune omfattes ikke af lovens § 5 samt kap. 4 og 5. Frederiksberg kommune omfattes ikke af lovens kap. 4 og 5.

2. Kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Sociale koordinationsudvalg

§ 6. En kommunalbestyrelse, der opnår tilladelse til overførsel af kompetence i henhold til § 62 b i lov om social pension og § 138 c i lov om social bistand, skal nedsætte et socialt koordinationsudvalg.

Stk. 2. Udvalget skal sikre samarbejde og udvikling i forbindelse med den forebyggende indsats for personer, der er betinget arbejdsdygtige.

Stk. 3. Udvalget skal

- 1) følge kommunens administration af kon-tanthjælp, aktivering, revalidering, førtids-pension samt ydelser efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, med henblik på rådgivning af kommunalbestyrelsen om sagstilrettelæggelse og sagsbehandling m.v.,
- 2) rådgive ved etablering af og udvikling af arbejdstilbud, herunder beskyttet beskæftigelse, og andre aktiverende foranstaltninger, og
- 3) støtte og medvirke til udvikling af samarbejdet mellem kommunen og samarbejdspartnerne.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen giver udvalget de oplysninger, der er nødvendige for udvalgets varetagelse af sine opgaver, jf. stk. 2.

Stk. 5. Udvalget afgiver én gang om året en samlet redegørelse til kommunalbestyrelsen. Redegørelsen gives samtidig til det rådgivende udvalg efter § 1, stk. 5, i lov om Den Sociale Ankestyrelse.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter regler om udvalgets sammensætning.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen fastsætter for-retningsordenen for udvalget under hensyn til de lokale forhold og udvalgets opgaver.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes udvalgets medlemmer diæter, er-statning for dokumenteret tabt arbejdsfortje-neste og befordringsgodtgørelse m.v. efter reg-lerne i § 16 i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle med-lemmer af udvalget. Dog kan kommunalbesty-relsesmedlemmer, der modtager tillægsveder-lag efter § 16 a i den kommunale styrelseslov, borgmestre og magistratsmedlemmer ikke modtager diæter, ligesom kommunalt og stats-ligt ansatte ikke kan modtage diæter, når vare-tagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning. Udgifterne ved udvalgets virk-somhed afholdes af kommunen.

Stk. 9. Kommunalbestyrelser kan oprette det i stk. 1 nævnte sociale koordinationsudvalg i fællesskab. Beslutning om vederlæggelse m.v., jf. stk. 8, træffes af det fælles sociale ko-ordinationsudvalg. Udgifterne ved det fælles udvalgs virksomhed fordeles mellem de delta-gende kommuner efter aftale.«.

Kapitel 3 (Ophævet).

3. Overskriften til kapitel 5 affattes således:

»Nævn under statsamtet m.v.«.

Kapitel 5

Nævn under statsamtet

4. Efter § 18, stk. 1, 3. punktum indsættes som nyt punktum:

»Nævnet er tillige klageinstans for afgørelser efter § 14, stk. 1, 2 og 6, § 16, § 18 og § 44, stk. 1 og 2, jf. § 62 b i lov om social pension samt for afgørelser efter § 43, stk. 10 og 11, og § 58, stk. 3 og 8, jf. § 138 c i lov om social bi-stand.«.

§ 18. I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn. Nævnet træffer afgørelse i sager efter lov om social pension og lov om social bistand, i det omfang det er fastsat i disse love. Nævnet er endvidere klageinstans for afgørelser efter § 14, stk. 3, i lov om social pension, truffet af de kommunale myndighe-der, der er nævnt i § 2, stk. 2, 2. pkt. Nævnets formand er statsamtmanden. Nævnets øvrige medlemmer, som alle udpeges af socialmini-

steren, består af 2 medlemmer efter indstilling af kommuneforeningen i amtet, 2 medlemmer efter indstilling af arbejdsmarkedsnævnet og 2 medlemmer efter indstilling af De Samvirkende invalideorganisationer. På tilsvarende måde udpeges for hvert medlem et antal stedfortrædere. Funktionsperioden, der er 4 år, begynder 6 måneder efter den kommunale valgperiodes begyndelse. Statsamtet yder sekretariatsmæssig bistand til nævnet.

§ 4

I lov om Den Sociale Ankestyrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 530 af 13. august 1986, som senest ændret ved lov nr. 1127 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Ankestyrelsen er herunder ved den enkelte sags behandling uafhængig af udtalelser fra det rådgivende udvalg, der er nævnt i stk. 5.«

2. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Ankestyrelsen koordinerer praksis på landsplan og yder herunder vejledning om ankeinstansernes praksis. Ankestyrelsen følger kommunernes, de sociale ankenævns og revaliderings- og pensionsnævnenes praksis og kan herunder indhente afgørelser af betydning for Ankestyrelsens praksiskoordinering.«

3. I § 1 indsættes efter stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Ankestyrelsen nedsætter til støtte for sin vejledningsvirksomhed et centralt rådgivende udvalg. Socialministeren udpeger udvalgets formand efter indstilling fra Ankestyrelsen og et medlem efter indstilling fra henholdsvis De Samvirkende Invalideorganisationer, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, Sundhedsministeriet, Statsamtmandsforeningen og Direktoratet for Social Sikring og Bistand.«

Stk. 5 bliver stk. 6.

§ 1. Den sociale ankestyrelse er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang, der fastsættes i lovgivningen.

Stk. 2. Ankestyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Ankestyrelsen er i sin virksomhed uafhængig af instruktioner vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 4. Ankestyrelsen yder vejledning om ankeinstansernes praksis.

Stk. 5. Ankestyrelsen yder sekretariatsbistand til Dagpengeudvalget, jf. § 32 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

4. I § 6, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »principiel«: »eller generel«.

§ 6. ---

Stk. 3. I følgende sager træffes ankestyrelsens afgørelse dog på møde af 2 ankechefer, hvoraf den ene fungerer som formand, og 2 beskikkede medlemmer:

- 1) Sager om hjælpeforanstaltninger uden samtykke, jfr. lov om social bistand, afsnit VIII, og § 65, stk. 5, jfr. § 124.
- 2) Sager efter adoptionsloven om samtykke eller anmodning fra ankestyrelsen.
- 3) Sager, der er udsat med henblik på udvidet votering jfr. stk. 2.
- 4) Amtsankenævnsafgørelser, som er optaget til behandling i ankestyrelsen, fordi de skønnes at være af principiel betydning, jfr. stk. 6.
- 5) Sager i øvrigt, der ifølge styrelseschefens afgørelse er af principiel betydning.

§ 5

I lov om delpension, jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 5. april 1991, som senest ændret ved lov nr. 1123 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »principiel«: »eller generel«.

2. Efter § 17, stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Klage over det sociale ankenævns afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse. § 17, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Såfremt Ankestyrelsen ændrer det sociale ankenævns afgørelse til ugunst for ansø-

geren, træffer Ankestyrelsen samtidig beslutning om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen.

Stk. 3. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt, med mindre de almindelige betingelser i § 13 er opfyldt.«.

§ 17. Kommunalbestyrelsens afgørelser om delpension efter denne lov kan påklages til det sociale ankenævn.

Stk. 2. Det sociale ankenævns afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 3. Klage til det sociale ankenævn skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til behandling efter stk. 2, 2. pkt., skal indgives inden for samme tidsfrist. Det sociale ankenævn og Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af fristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelsen herom træffes af formanden for det sociale ankenævn, henholdsvis chefen for Ankestyrelsen.

Stk. 4. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klagesager.

§ 6

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. april 1992, som senest ændret ved lov nr. 1133 af 22. december 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, *stk. 3*, indsættes efter »myndighed«: »», jf. dog *stk. 4*«.

2. § 22, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse.«.

3. Efter § 22, *stk. 4*, indsættes som nye stykker:

»*Stk. 5.* Klage over det sociale ankenævns afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.

Stk. 6. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilba-

gebetalt, medmindre de almindelige betingelser i § 24 er opfyldt.«.

Stk. 5-7 bliver herefter *stk. 7-9*.

4. I § 22, *stk. 5*, der bliver til *stk. 7*, ændres »bestemmelserne« til: »bestemmelsen« og »og 4« udgår, og efter »principiel« indsættes: »eller generel«.

5. I § 22, *stk. 6*, der bliver til *stk. 8*, indsættes efter 1. pkt.:

»Klage til Ankestyrelsen efter *stk. 4*, skal indgives inden 4 uger efter, at kommunalbestyrelsen har fået meddelelse om det sociale ankenævns afgørelse.«.

6. I § 22, *stk. 6*, der bliver *stk. 8* ændres i 2. pkt., der bliver til 3. pkt. »5« til: »7«.

§ 22. Administrationen af denne lov påhviler kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelserne kan indbringes for det sociale ankenævn.

Stk. 3. Det sociale ankenævns afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Det af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg udøvede skøn over evnen til tilbagebetaling efter § 21 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Den Sociale Ankestyrelse kan, uanset bestemmelserne i *stk. 3* og *4*, optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Stk. 6. Klage til det sociale ankenævn skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til behandling i medfør af *stk. 5* skal indgives inden for samme tidsfrist. Det sociale ankenævn og Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af formanden for det sociale ankenævn, henholdsvis chefen for Ankestyrelsen.

Stk. 7. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klagesager.

§ 7

I lov om inddrivelse af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 631 af 15. september

1986, som senest ændret ved § 10 i lov nr. 399 af 6. juni 1991, ophæves sidste punktum i § 23 a, *stk. 1*.

§ 23 a. Afgørelser, der træffer af kommunalbestyrelsen, kan indbringes for Det Soci-

ale Ankenævn. Afgørelser, der træffes af de kommunale myndigheder i København eller Frederiksberg, kan indbringes for den sociale ankestyrelsen.
